

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 27-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG).
27-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETESI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ,
KÜLFÖLDRE: A FENTI DIJAK KÉTSZERESE,
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR.

X. ÉVFOLYAM, 190. SZÁM.

DEBRECEN, 1933 AUGUSZTUS 23., SZERDA.

ARA: 10 FILLER

Kánya külügyminiszter
a római paktumról,
arevizioról és Massaryk
nyilatkozatáról

Kánya Kálmán külügyminiszter a Pester Lloyd legutóbbi számában nagy cikket írt, melyben foglalkozik az általános külpolitikai helyzettel. Rendkívül fontos és érdekes, amit a külügyminiszter a római paktum és a revízió kérdésének kapcsolatáról ír. A külügyminiszter cikkének ezen része így szól:

Megfelel-e a valóságnak, ha azt állítják, hogy Olaszország a négyes paktum szövegében tett francia változtatásokhoz való hozzájárulásával eltért eddigi politikájától? Ezek a változtatások főképpen arra szorítkoznak, hogy a szerződés végleges szövegébe francia kívánságra felvették a népszövetségi szabályzat több pontját, melyek a támadó elleni szankciókra vonatkoznak. De épp ilyen kifejezetten szerepelt a paktum szövegében a népszövetségi szabályzat 19. szakasza való hivatkozás, amely a békeszerződések revízióját félre nem érthetően megengedi, sőt pragmatikusan szabályozza a feltételeket, amelyekhez ez a revízió kötvé van. Franciaország számára kívánatos volt ez a szöveg-változtatás, mert Páris ezzel remélte megnyugtatni kis szövetségeseit. A dolog lényege azonban a 19. szakaszra való hivatkozás után nem változott. Olaszország a végleges és aláírt szöveg alapján is megmaradhat azon a vonalon, melyet Mussolini kijelölt számára.

A cikk ezután az angol képviselő revíziós javaslatával foglalkozik és megállapítja, hogy maga az a tény, hogy az angol parlament teljes egy hatodrésze között minden angol párt képviselői, nyíltan Trianon revíziója melé állt, bizonyítéka a revíziós gondolat erőteljes előrehaladásának és el nem muló hátlára kötelezi Magyarországot.

A külügyminiszter így folytatja cikkét: Massaryk csehszlovák állam fő nyilatkozata, mely szerint egy szerződés sem örök és a békeszerződések idővel revidálni kell. Öröndetes jele annak, hogy a jobb belátás most már a kisantantnál is kezd utat törni. A csehszlovák államfő intelmével, hogy a határok revíziójának kérdésében csak a legnagyobb óvatossággal szabad eljárni, nem kell vitába szállni. De ezt az intelmet Magyarország címére irányítani mindenestre hibás volna, mert erre ok nincs. Magyarország a revízió ügyében mindig gondolt arra, hogy a legmesszebbmenő óvatosságot alkalmazza. Mindig kitarítottunk a remény mellett, hogy az idő számunkra dolgozik és eljön a nap, amelyen szomszédainkkal is lehet értelmesen beszélni. Ha időről-időre a másik oldalról meghívást kapunk, hogy szomszédainkkal békésen megértsük egymást, mi minden ilyen alkalmat megragadtunk, hogy a tárgyalásra való készségünket kijelentsük, de egyben hangsúlyozzuk, hogy ennek a készségünknek politikai feltételei vannak, melyekről semmi körülmények között nem mondhatunk le. De addig sem hiányzik részünkről az akarat, hogy a szomszédállamokkal gazdasági téren békésen megegyezünk. Erre

A kultuszminiszter meghosszabbította a nyári iskolai szünidőt

A rendes ítanítás szeptember tizenhatodikán kezdődik meg

Budapest, augusztus 22. Hivatalosan jelentik: A kultuszminiszter, tekintettel arra, hogy az ezévi nagy szünidő eleji kedvezőtlen időjárás miatt a nyaralásra nem igen volt megfelelő, alkalmat akar nyújtani arra, hogy a tanuló ifjuság a nyár végén remélhető kedvező időjárás,

testi és szellemi egészsége érdekében kellőleg kihasználhassa, ezért úgy intézkedett, hogy az eddigi rendelkezéstől eltérőleg a középfokú iskolákban a középfokú és alsóbbfokú iskolákban a rendes tanítás szeptember 16-án kezdődjék meg. A tanév ünnepélyes megnyitása

szeptember 15-én tartandó, ennek megfelelően a tanév eleji iskolai egyéb teendőket is javító, pótló, kiegészítő vizsgálatok, beiratások stb ugyanannyi nappal később kell végezni, mint ahány nappal később kezdődik meg a tanítás.

Oriási erejű forgószél rombadöntötte Pacsa dunánítuli községet

A templom tornyát, az emeletes iskola tetőzetét lesodorta a ciklon - A szakadó esőben a házak bedőléssel fenyegetnek Megsemmisült a termés

Nagykanizsa, augusztus 22. A keddre virradó hajnalban negyed-háromkor borzalmas erejű forgószél vonult át több kilométeres sávon Pacsa község felett.

A templom tornyának 12 méter magas csucséptiményét gyűfáskatulyaként söpörte le a vihar. A toronyból csak a puszta falak maradtak.

A toronytető a plébánia épületre zuhant. A plébánia körül álló hatalmas fenyőfákat a szélvihar tövestől kicsavarta.

Az emeletes iskola tetőzetét teljesen lesodorta a szél az összes kéményekkel együtt. Alig van ház Pacsán, amelyet a ciklon meg ne rongált volna.

A téglagyár 60 m hosszú szárító színének tetőzetét teljes hosszában ietpte.

Kidöntött kerítések, leszakított tetők, ledöntött kémények, bevert ablakok, derékban letört fák jelzik lépten-nyomon a pusztító vihar nyomát.

A legborzalmasabb volt az északi forgószéllel együtt járó hatalmas jégverés, amely a határban még lábön levő tengeri-termet teljesen lekopasztotta. Teljesen megsemmisítette a szőlő- és a gyümölestermést. Az egész községben rendkívül nagy a kéréségbeesés.

mindig készek voltunk és az egész világ tanuságot tehet e készségünk őszintesége és becsületessége mellett. Öröndetes, hogy egy ilyen gazdasági együttműködés előkészítésének kezdeteire már rámutathatunk. A kisantant mindhárom államával kereskedelempolitikai egyezményeket kötöttünk, melyek bár egyelőre csak töredékesek, mégis a kölcsé-

A segítő munka még nem tudott megindulni, mert egész nap szakad az eső és a beázott házak már-már ledőléssel fenyegetnek. Még harangozni sem tudnak, mert a megrongálódott toronyfalakhoz életveszélyes a közeledés. A közelben levő Gétye községben

lecsapott a villám és felgyújtott egy házat, amely teljesen leégett. Nemesrádon olyan nagy volt a felhőszakadás, hogy Salamon István és Nagy István 12 éves fiukat az ár lesodorta a hegyről, csak egy pásztornak volt köszönhető, hogy megmenekültek.

Az IBUSz-Trettina ügyben a Független Kiszgazdapárt képviselői tegnap még nem jelentek meg a miniszterelnöknél

Budapest, augusztus 22. Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter kedden délelőtt egy óra után megjelent a miniszterelnökségen a miniszterelnöknél, hogy beszámoljon neki az IBUSz ügyben lefolytatott vizsgálat eredményéről.

Az IBUSz ügyben egyébként délután kellett volna Hunyadi Ferenc gróf és Turesányi Egon kiszgazda képviselőknek a miniszterelnököt felkeresni és tudomására hozni azokat az új adatokat, amelyeket Hunyadi Ferenc egyik legutóbbi beszédében említett, valamint meg akart nevezni egyes személyeket is, akik tudomása szerint az IBUSz-szal kapcsolatos bizonyos ügyekben állítólag nem úgy jártak el, ahogy

azt tőlük elvárni lehetett volna. Ez a látogatás délután elmaradt és a kiszgazda képviselők a legújabb terv szerint szerdán délben keresik fel a miniszterelnököt. Minthogy azonban közben Hunyadi Ferenc grófnak el kellett utaznia, helyette a legutóbb Pestre érkezett Ulain Ferenc fog Turesányi Egonnal együtt a miniszterelnöknél megjelenni.

Délben Hunyadi Ferenc gróf lakásán szűkebbkörű politikai megbeszélés volt és a vendéglátó házigazdán kívül Eckhardt Tibor, Hegymegi Kiss Pál és Turesányi Egon képviselők, valamint Tildy Zoltán, a kiszgazdapárt ügyvezető alelnöke vettek részt.

Imrédy pénzügyminiszter és Jakabffy Károly miniszteri tanácsos az IBUSz-ügy vizsgálóbiztosa, hosszabb tanácskozás után 2 óra tájban eltávoztak a miniszterelnök től. A miniszterelnök ezután Fabinyi kereskedelmi miniszterrel folytatta tovább a tanácskozást. A megbeszélés 3 óráig tartott. A hivatalos jelentés kiadására egyelőre még nem kerülhet sor.

nös megértési szándék korszakának sokat igéro kezdetűl tekinthetők. Mindent összevéve, a magyar külpolitika tiszta és nyílt és nem a ni jóakaratonkon mulik, hogy a surlódási felületek lessanként csökkenjenek és az ellenállások ellanyhuljanak, melyek ezidőszertint még Európa e területén a normális viszonyok visszatérésének útjában állanak.

Az osztályosorsjáték huzása

Az Osztályosorsjáték keddi húzásának eredményei:

4 ezer pengőt nyert: 78198.
3 ezer pengőt nyert: 36496.
2 ezer pengőt nyertek: 24304 24839
35339 42143 62968 63002 75060 78603.
Ezer pengőt nyertek: 29620 30158
46300 54882.
800 pengőt nyertek: 25860 41031
41349 53609 54503 61433 69049 71206
73594.
600 pengőt nyertek: 30630 40719
41951 62677 72403 82765.
500 pengőt nyertek: 11188 14078
15596 23308 31597 33227 42271 45763
49046 70890 81294.
400 pengőt nyertek: 741 2266 2517
5872 7865 10138 15681 20598 22647

22997 28208 28966 30628 31494 32249
32878 36929 39614 41557 44320 46200
47551 51925 56798 62371 63686 65525
65535 68229 69250 69732 70427 70911
73342 74483 76038 76927 77062 77292
77490 77802 77903 79877 83252.

300 pengőt nyertek: 24 246 396 2260
2639 4060 5029 5249 5717 5851 6318
6775 7494 8642 9221 10187 10781 12066
12162 13686 14825 15187 16137 19430
20279 21993 22136 22258 22922 23663
23697 24674 24695 25635 25991 26700
27387 29518 31160 31918 33886 33898
34936 36039 38555 38855 39733 39790
40757 43941 44502 45952 46206 46910
49381 49718 51095 52168 52673 53656
53975 57132 59886 60918 61352 62249
63158 63821 64981 65053 65069 65788
66807 67154 67486 73787 74586 75507
76351 76484 77720 78593 78609 78796
79078 80252 81430 83761. (Felelősség nélkül.)

Ma utoljára féláron

VIGSZINHÁZ

szenczációs műsorait

URANIA

Ursula Parrot regénye
SZABAD A CSÓK
(16 éven felülieknek.)

Megelőzi:

A FENSÉG MULAT.

Halmay Tibor és Georg Alexander.

Előadások 6 és 9 órákor.

az UFA legnagyobb filmje
TANCOL A KONGRESSZUS

Megelőzi:

Várkonyi Mihály remeke:

FEGYENC.

Előadások ¼7 és 9 órákor.

FELARU SZELVENY
Egy személy részére
a Vigszinház és az Uránia
aug. 23-iki bármely előadására.

FELARU SZELVENY
Egy személy részére
a Vigszinház és az Uránia
aug. 23-iki bármely előadására.

Csütörtöktől a Vigszinházban. »AZ ÓRULT FELTEKENYSÉG«

A dunai probléma az európai politika tengelyében

Mussolini célja Ausztriát Magyarországgal együtt Európa hasznos
elemeivé tenni, írják az olasz lapok
A franciák „riccióni-rejtélyi” emlegetnek

Róma, aug. 22. A lapok vezérei között méltatják Dollfuss és Mussolini találkozását. A Tribuna megállapítja, hogy az osztrák kancellár látogatása már a magyar miniszterelnök és külügyminiszter látogatása alkalmával elő volt készítve. Mussolini politikája Közép-Európa tekintetében teljesen nyílt és senki ellen sem irányul. Ausztria függetlenségének kérdése azonban egyúttal Közép-Európa és főleg a Dunamedence nyugalmanak a kérdése is. Annak idején Mussolini politikája volt az egyetlen kivétel ut abból az elszigetelt politikából, amelyet a kisanatant Ausztriával és Magyarországgal szemben gyakorolt. Az olasz miniszterelnök teljes erővel fordult Magyarországra talpraállítása felé és ugyanezzel az erővel igyekezik Ausztriát is Magyarországgal együtt Európa hasznos elemévé tenni.

DIPLOMACIAI TÁRGYALÁSOK

Páris, aug. 22. Az Echo de Paris londoni tudósítója jelenti, hogy Olaszország, Anglia és Franciaország a legközelebbi napokban diplomáciai tárgyalásokba bocsátkoznak arról, hogyan lehetne Ausztria nehézségeit megszüntetni. A tanácskozás másik célja a német-osztrák feszültség enyhítése, kapcsolatban a dunai problémával.

ANGLIÁBAN SZIVESEN LÁTJÁK A DUNAI EGYÜTTMŰKÖDÉST

London, aug. 22. A londoni lapok bécsi és római tudósítói arról számolnak be, hogy a riccióni megbeszélés eredménye mindkét fővárosban meglepetést keltett és célzásokkal tesznek arra, hogy Mussolini a berlini olasz nagykövetség útján barátságos lépést tett a birodalmi fővárosban. A Daily Herald és a Times cikkeikben emlékeztetik Mussolinin arra, hogy a Dollfuss-ellenes német propaganda a négyhatalmi egyezmény határozmányai és szellemébe ütközik s ezért Angliának és Franciaországnak, amelyek szintén aláírták ezt az egyezményt, maguknak is életbevágó érdekük, hogy ez a propaganda abbamaradjon. A két lap szerint végeredményben mégis csak hathatósabb lenne, ha a nagyhatalmak közös akcióra szánják rá magukat.

A Times rámutat egyúttal arra is, hogy egyedül politikai rendszabályokkal mégsem lehet biztosítani Ausztria függetlenségét. Alapvető jelentőségű intézkedéseket kell tenni, amelyek tartós alapot teremtenek Ausztria gazdaságában. Ide tartozik elsősorban Ausztria és Magyarország, valamint a többi dunai állam gazdasági együttműködése.

Ez együttműködés ápolása tekintetében Olaszország rendkívül hasznos munkát végezhet. A dunai államok ilyen kooperációja — írja végül a Times — egyaránt szükséges Európa eme részének gazdasági szánálása és politikai nyugvópontjára juttatása szempontjából.

RICCIONI REJTÉLYRŐL ÉS A NEMET-RÓMAI BIRODALOM UJJASZULETESERŐL IRNAK A FRANCAI LAPOK

Páris, aug. 22. Párisban Mussolini legutóbbi tárgyalásainak valódi tartalmát nem látják világosan. Politikai körökben a „riccióni rejtély”-ről beszélnek és általában azt hangoztatják, hogy az olasz miniszterelnöknek sikerült végrelegesen magához ragadnia Közép-Európának és a Balkánnak irányítását, ami eddig francia és angol kézben volt.

Az Echo de Paris a következő címmel szól hozzá Mussolini terveire: „Utban a német-római birodalom ujjaszuletesé felé”. A cikk azt mondja, hogy Olaszország a döntőbíró szerepét játssza Közép-Európában és hogy a négyhatalmi szerződés szerepében a békeszerződések revíziója máris megkezdődött. Mussolininak olyan osztrák-magyar egyesülés a célja, amely utasításait

Rómából kapja. Németországot fel fogják szőlítani, hogy csatlakozzék ehhez a blokkhoz és ossza meg Olaszországgal az Ausztria feletti protektorátust. Csehországot és Romániát gazdasági eszközökkel igyekeznek majd megkötöni s ilyen módon egy olasz-német vezetés alatt álló Közép-Európát rendeznek be.

OLASZ LAP A LEHETETLEN TRIANONI HATÁRRÓL

Róma, aug. 22. A Popolo di Roma cikket közöl a lehetetlen magyar-jugoszláv határvonalról, ahol egyes községekben az ucca közepén vonul végig a határvonal.

A TÓT NÉP KIÁLTVÁNYA AZ OLASZ NÉPHEZ

Róma, aug. 22. A Volonta D'Italia folytatólagosan közli a tót nép kiáltványát az olasz néphez. A cikk, melyet Jelicska Ferenc, a tót nemzeti tanács elnöke írt alá, tagadja a tót és cseh nemzeti közöszeget és a leg-határozottabban kijelenti, hogy a tót nép nem önszántából csatlakozott Csehországhoz.

A győri vizsgálóbíró letartóztatta a gázoló belga sörgyárost

Győr, augusztus 22. A győri törvényszék vizsgálóbírája ma kihallgatta Kojouharof Kristóf szófiai születésű, Belgiumban élő tounai lakost, sörgyárgazgatót, aki Dunaalmás községben gépkocsijával halálra gázolta Szántó Józsefné 62 éves földműves asszonyt, aki libáit akarta az úton áthajtani. A sörgyárgazgató autója olyan erővel ütötte el a szerencsétlen asszonyt, hogy az a sárhányórról az autó szélvédő üvegéhez vágódott és mintegy 25 méterrel távolabb zuhant le az úttestre.

A gépkocsi vezetője azonban ennek ellenére sem állt meg, hanem tovább robogott s csak úgy tudták elfogni, hogy egy másik autó üldözöbe vette s amint sikerült elkerülni, az útvonalon elébe állt. A külföldi sörgyárgazgató, aki feleségével és két gyermekével, valamint honfitársával, Kostof Iván ny. bolgár törvényszéki bírő, szófiai ügyvéddel s annak feleségével tartott Budapest felé, hogy Szófiába menjen, a vizsgálóbíró el'tt azzal védekezett, hogy

a szerencsétlenség oka az elgázolt asszony volt, mert hirtelen a gépkocsi el'ugrott.

Arra a kérdésre, hogy az elgázolás után miért nem állt meg, azt felelte, hogy félt attól, hogy a falubeliek megtámadják. A legközelebbi hatóságnál azonban önként akart jelentkezni.

A vizsgálóbíró úgy találta, hogy gyorsajtás miatt gondatlanság terheli a gépkocsivezetőt s ezért a letartóztatást fenntartotta. Közben a törvényszéken intézkedtek, hogy külföldi állampolgár iránti előzékenységből az ügyet soronkívül, már a legközelebbi napokban tárgyalja le a törvényszék büntető tanácsa.

— Élővirágoknak hadigondozottak által vasárnapokon való uccai árusítása. A 48.031—1933. K. M. sz. rendelet kimondja, hogy „hadigondozott uccai árusok élővirágot vasárnapokon és Szent István-napján reggel nyolc órától a szombatra néve megállapított záróráig árusíthatnak”.

A LONDONI BUZAÉRTEKEZLET

London, augusztus 22. A buzaértekezlet technikai és tanácsadó bizottságai ma délelőtt és délután folytatták tanácskozásukat. A tanácskozásokról kiadott hivatalos közlemény szerint mindkét albizottság jelentékeny előrehaladást ért el munkálataiban. A technikai albizottság azzal a kérdéssel foglalkozott, hogy az import államok milyen buzaár elérése alapján csökentsék buzavám-tételeiket, de még nem döntött. A tanácsadó albizottság tagjainak többsége azt javasolta, hogy London legyen a felállítandó tanácsadó bizottság székhelye. A bizottság az export és import államok egyenlő számú kormány képviselőiből áll. A két albizottság holnap délelőtt folytatja tanácskozásait, majd holnap délután az értekezlet teljes ülése elé terjeszti jelentését.

LINDBERG EZREDES FELESÉGÉVEL EURÓPÁBA REPÜL

London, augusztus 22. A Reuter-iroda newyorki jelentése szerint Lindbergh ezredes és felesége, akik legutóbb Grönlandból Izlandba érkeztek, Európába is ellátogatnak. Lindberghék Izlandból a Faröi- és Orkney-szigeteken át Dániába repülnek, onnan valószínűleg Lisszabonba, majd az Azori-szigetekre mennek. Az Azori-szigetektől azután hajón folytatják utjukat Amerika felé.

Lindbergh ezredes, mint ismeretes, annak lehetőségét tanulmányozza, hogy miként lehetne rendszeres repülőjáratot létesíteni Amerika és Európa között.

MOORE EZREDES. MAGYARBARÁT ANGOL KÉPVISELŐ UTJA MAGYARORSZÁGON

Miskolc, augusztus 22. Moore ezredes, az angol képviselőház tagja, a trianoni békerrevízióját sürgető angol parlamenti javaslat egyik benyújtója, aki most Magyarországon tartózkodik, feleségével együtt Miskolcra érkezett. Moore képviselő megköszönve a meleg fogadtatást, autóbusszal Lillafüredre utazott, ahol szeptember 10-ig szünetel majd. Innen két hétre a Svábhegyre megy, azután pedig országos tanulmányutra indul, hogy a revízió ügyében kifejtendő nagy munkájához adatokat gyűjtsön.

A HALÁLSUGAR. MEGJELENT. Pálty József új regénye, a Halálsugar című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkihordóknál. Ára 80 fillér.

Valószínűleg Romániába szökött Kalla József csendőr, ki lelőtte őrsparancsnokát

A nyomozás adatai szerint vasárnap hajnalban átszökött a határon - A csendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást a megszökött Kalla József csendőr kézrekerítésére

A csendőrség nagy eréllyel folytatja a nyomozást a megszökött Kalla József csendőr kézrekerítésére, aki lelőtte feleségét. A lakosság is minden igyekezetével a hatóság segítségére igyekezett lenni, mindenki nyomozott, mindenki kutató Kalla József után. A csendőrség azonban nyomavészelt. A merénylet után szinte percek alatt eltűnt.

Valahol meghúzódhatott a kukoricásban és éjnek idején bujkálva elmenekült a környékről. A széleskörű kutatásnak és nyomozásnak azonban még van az az eredménye, hogy bár Kallát nem sikerült elfogni, tudják, merre menekült és hová szökött. Tegnap reggel ugyanis megállapították, hogy Kalla József még vasárnap hajnalban átszökött a román határon a 11-es számú határkőnél.

A magyar hatóságok tehát egyelőre nem tehetnek semmit, meg kell várniok, míg Romániában kézrekerül s

csak a kiadatási eljárás lefolytatása után vonhatják felelősségre a merénylőt.

A nyomozás során pontosan rekonstruálták, hogyan történt a merénylet. Kalla József csendőr kimaradási engedélyt kért a parancsnokától. A kimaradási engedélyt éjjelig szőlt. Kalla azonban erre az időre nem jött vissza a laktanyába és Szabó József tiszthelyettes, őrsparancsnok, aki rendkívül szorgalmas és erélyes csendőr, meghagyta a napos csendőrnek, hogy azonnal jelentse, amikor Kalla József hazatér. Kalla 12 óra helyett 3 órakor állított be a laktanyába.

Azonnal felkeltették az őrsparancsnokot, aki bement a csendőr szobájába és megdorgálta. Kalla József feleselt feljebbvalójával, aki erre rászólt, hogy azonnal öltözködjék fel. Azután maga is visszament a szobájába, hogy felvegye szolgálattel ruháját. Amikor viz-

szatért Kallához, a csendőr még mindig ágyában feküdt, nem öltözött át, sőt cigarettázva fogadta őrsparancsnokát. Amikor az rászólt, Kalla felugrott az ágyról, hirtelen előrántotta revolverét és rálőtt Szabó József tiszthelyettesre.

Az őrsparancsnoknak a szíve alatt hatolt be a golyó és a tüdejét furta keresztül. Esméletét azonban nem vesztette el, rákiáltott Kallára:

— Miért lösz rám? — Majd amikor látta, hogy Kalla újból fegyveréhez nyúl, félrefordult és kardot akart rántani, Kalla ekkor még egyszer rászólt revolverét Szabó József, újból megsebesítette, majd elmenekült, mielőtt lefoghatták volna.

A debreceni sebészeti klinikán Szabó József állapota jelentősen javult. A környéken nagy részvét nyilvánult meg az őrsparancsnok iránt, akit mindenütt szerettek, mert kitűnő csendőr.

SZÉKREKEDÉSNEK,

emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. A bel-orvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József víz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában.

TEAVAJ

PASZTÓRÖZÖTT TEJBŐL

olcsón
kapható

a kiadó-
hivatal

pénztáránál

Másfél millió dollárt örökölt „királynővé” koronáztatta” magát

Megörjítette a szegény galliciai asszonyt a nagy szerencse.

Varsóból jelentik: A lapok egy szerencsés örökösödési szerződésről írnak. A keletgaliciai Repie faluban egy idős földműves asszony másfélmillió dollárt örökölt sok évvel ezelőtt elhunyt férje után, aki nemrégiben halt meg Csikágóban. A nem várt nagy szerencse a parasztságnyit megörjítette. Az ujdonsült dollármilliomos megbizta rokonait, hogy állami hintót és királyi díszruhákat rendeljenek neki és néhány hét óta „Kelet-Galicia királynőjének” képzeli magát.

Az asszony nap-nap után kivonul Repie falu uccáira pompás aranyozott díszhintóján, amelyet négy fehér paripa vontat. Pompás öltözéket ölt magára és gyémántokkal kirakott koronát

tesz a fejére. A „királynő” még korábban is alakított és mindennapos séltája után koronatanácsot tart. Külügyminisztere a falu levélhordója lett, míg a kancellári tisztet a pék tölti be. Belügyminiszteréről úgy tudják, hogy az idős asszonynál egyébként is kegyben áll. A „miniszterek” szívesen teljesítik az asszony szeszélyeit, mert busás miniszteri fizetéseket élveznek. Az asszony nagy jótékonytságot fejt ki és a falu szegényeit és betegeit mindennel ellátja, jut azonban a szomszédos községek lakosságának is. A hatóságok nem avatkoznak be, mert úgy látszik, szívesen veszik, hogy a másfélmillió dollárt ott költi el.

Kommunista zavargás készült Budapesten Szent István-napján

Az összeesküvéket idejében ártalmatlanná tették.

Budapest, augusztus 22. A főkapitányság politikai osztálya Hetényi Imre főkapitányhelyettes vezetésével újabb kommunista szervezkedést leplezett le napokkal ezelőtt. Ezek az elfogott kommunisták, mint ahogy a rendőri nyomozás megállapította, arra szervezkedtek, hogy az augusztus 20-iki Szent István-napi ünnepségeket megzavarják a fővárosban. Ez az időpont céljaik elérésére már csak azért is alkalmas volt, mert arra számítottak, hogy a rendőrség a körmenet rendjének fenntartásával lesz elfoglalva.

A politikai osztály azonban idejekorán elfogta a kommunista összeesküvés tagjait. A Szent István-napi ünnepségek előtt két nappal előállították a rendőrségre Hász István bécsi születésű drogistagyakornokot, Weinberger Jakab szabósegédet, Orbán Sándor cipészsegédet, Fülöp Zoltán kifizetőt, Erdős Rózsi gépirőnt, Székely Károly kereskedősegédet, Gombos Andor tizenkilencéves nyomdászt.

Az elfogott kommunistákat a rendőrség letartóztatta és a mai nap folyamán kísérik át az ügyészség fogházába.

Pályázatot írtak ki a Mávnál 379 kezelő és altiszti állásokra

Budapest, augusztus 22. Félhivatalosan jelentik: A m. kir. Államvasutak igazgatósága 379 kezelő és altiszti kategóriába tartozó állásokra pályázatot hirdetett a Budapest, Szeged, Debrecen, Pécs, Miskolc és szombathelyi üzletvezető-segéknek. Ezekre az állásokra az ez évi augusztus 8-án megjelent 1931. évi 3. t.-c. értelmében az iga-

zolványosoknak és ha ilyenek nem pályáznának, a hadirokkantoknak, vitézeknek és frontharcosoknak van elsőbbségi joguk. A részletes pályázati feltételeket, az állások minőségét, a velük egybekötött fizetést stb. a Budapesti Közlönynek 178. számában közölt pályázati hirdetmények tartalmazzák.

Az orvosi rendelő a dsemborin a IX. altáborban

Értékes és nagy munkát végzett az orvosi csoport a jamboree alatt a IX. altáborban. A két hét alatt 180 új beteget vettek fel, ezenkívül 200 volt a kezelések száma, 14 beteget kórházba utaltak. A külföldiek közül 80 cserkész kezeltek a debreceni orvosok. A szolgálatot dr. Váradi Szabó Miklós egyetemi tanársegéd vezetésével a bete-

vetkezők látták el kifogástalanul: dr. Nagy Ferenc v. e. tanársegéd, tokaji községi orvos, dr. Ludány György egyet. tanársegéd, vitéz Gaál Károly mentőorvos, ifj. Papp Károly, Gallá Tibor, Tar Imre és Kokas Ferenc orvosok, illetve orvostanhallgatók. A kép éppen egy reggeli vizsgálatot ábrázol.

Korsó bor és revolver

Szájába lőtt, azután addig ivott bort, míg meghalt.

Nagykanizsáról jelentik: Kárász István igen jómódú nagyhorvái gazdálkodó minden vagyonát nevelt fiára íratva, mert nincs családja. Az utóbbi időben mégis bankdótt, hogy már semmi vagyona sem áll a telekkönyvben nevében. Búskomorságában hétfőn öngyilkosságot követett el. Délelőtt bevitt a szobájába egy korsó bort, az úgy szélre ült és vadászfegyverével a szájába lőtt. A lövés ereje csak arcának egy részét roncsolta szét. Nagy fájdalommal

mai közepette a borból iszogatót mindaddig, amíg elvesztette eszméletét. A halál csak délután következett be.

METEOR MOZAIKUSORA

Szerdán: Szerelmes ellenségek, Warner Baxter. Leila Ilyams világfilmje. Megelőzi: Sába királynő, Előadások a 7 és 9 órakor.

Kuba forradalmi lázban

Havanna, augusztus 22. Hajnalban a havannai angol követ lakása előtt nagy tömeg gyűlt össze, mely Machado azonnali kiadatását követelte. Az ABC forradalmi szervezet több tagja Nassauba érkezett. Fel fogják kérni a Bahama szigetek kormányzóját, hogy haladéktalanul szolgáltassa Machadot és vele együtt az odamenekült bizal-

masait, mert ellenkező esetben ők maguk ülnek törvényt a menekültek felett. Időközben az új kormány egymásután tartóztatja le a Machado-uralom magasrangú tisztviselőit, Santiago város volt kormányzóját is letartóztatták s csak így tudták megmenteni a felbőszült tömeg dübétől, amely megakarta linceselni.

Kétszáz kínai tisztjelölt katasztrófája

A vonat a folyóba zuhant. A megmenekültek felkoncolták a vasutasokat

Sanghainál jelentik: Egy különvonta, amely Cseng-Kai-Sek tábornok fatonai akadémiájának 500 növendékét szállította, Naneseng közelében hibás váltoállítás következtében kisiklott és a Jangce-folyóba zuhant. 200 növendék életét veszítette. A többi akadémiái növendék felháborodásában agyonlőtte a legközelebbi állomás személyzetét, amelynek hibájából állítólag a szerencsétlenség történt.

Sanghai, aug. 22. A Kiukung és

Kiling között történt borzalmas vasúti katasztrófáról hivatalos jelentést adtak ki. Nyomban a vonat lezuhanása után gyanus volt a tisztnek a váltoörök viselkedése. Kitént, hogy a vonatot tényleg más vágyára vezették, semmint kellett volna. Négy váltoöröt azonnal lemoszartak. A vizsgálat megindult és eddig arra szolgáltat adatot, hogy a merényletet kommunisták idézték elő.

Amerikai politikusok a tótmegyeri Károlyi-kastélyban

Prága augusztus 22. A cseh fővárosban rendkívül nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Roosevelt elnök tanácsadói európai útjukon hosszabb vendégségre megszálltak Károlyi Lajos gróf tótmegyeri birtokán. A magyar gróf vendégei világhírű amerikai politikusok: Baruch, aki Roosevelt elnök legintimusabb embere, Glass szenátor, Grayson admirális, George Shearer, végül a kevésbé ismert Mr. Holmes. Amikor az első hír megérkezett Prágába arról, hogy az amerikai politikusok teljes két hetet szándékoznak gróf Károlyi La-

jos birtokán tölteni vadászvendégség címén, a Prager Tagblatt szerkesztősége nyomban felhívta telefonon a Nyitra megyében levő tótmegyeri Károlyi-kastélyt és magát Baruchot kérte a telefonhoz, hogy nála személyesen ellenőrizze a hírt.

Érdekes, hogy bár a prágai lapok szerint maga Károlyi Lajos gróf nem tartózkodik birtokán, politikai körökben úgy vélekednek, hogy ezt a hírt csupán azért terjesztik, hogy elejét vegyék a kétségkívül érdekes látogatáshoz fűzhető politikai kombinációknak.

A Tiszán sohasem volt olyan nagyarányú gabonaszállítás, mint az idén

Szolnok, augusztus 22. Nyüzsgő élet van a Tiszán. A vállalatok raktárhelyiségeibe hosszú kocsisorok szállítják a búzát, óriási búzaforgalmat bonyolít le a teherpályaudvar, a hajóállomás előtt hatalmas uszályok horgonyoznak s szorgalmas munkásemberek ömlesztik beléjük a búzát. Az idei tiszai búzaszállítás olyan méreteket öltött, amely jóval felülmúlja a három évvel ezelőtti forgalmat is.

Termésünk nagyszerű volt, kereskedelmi szerződéseink biztosították a gabonánk kivitelét. Az exportálásra kerülő hatalmas kontingensnek csak elenyésző csekély része megy ki vasúton, az országból, a tömeg uszályokon megy Brailág s innen tengeri hajókon megy rendeltetési helyére. A vízi szállítás lényegesen olcsóbb, mint a vasúti. Szolnoktól Brailág például átlag 1 pengőbe kerül egy mázsa gabona szállítási költsége. Ezért ma Szeged és mindenek előtt Szolnok a gabonakereskedelem középpontja. Szolnok domináló erejét centrális fekvésének (a tiszavidéki búza termőterületének középpontjában fekszik) és annak köszönheti, hogy átrakodó állomássá minősítették s így messzi vidék búzája jelentős fuvardíjkezdésmennyel jöhet vasúton Szolnokig, ahonnan uszályon folytatja útját.

Nemrégén indult meg a szállítási

kampány s eddig mintegy 20 uszály gabonát szállítottak el. Az uszályok 50—60 vagon gabona befogadására szolgálnak s így 1100 vagonra tehető az eddig elindított gabonamennyiség.

Jelenleg 10 uszály rakodik a hajóállomáson s a szakértők szerint a szállítás ebben az iramban november végéig fog tartani.

Ez a nagy forgalom kitűnő munkálmakokat teremtett. Átlagosan 250—300 munkás dolgozik a rakodásnál, ami végtelenül örvendetes a munkanélküliség csökkentése szempontjából. A munkás 5—5 fillért kap, ha a búzát a szekérről a raktárba viszi, vagy a raktárból a kocsira rakja, vagy a raktárból a hajóig viszi, vagy a partról beviszi a hajóba. Beraktározott gabonánál ebből a négy munkafázisból áll a szállítás, vagyis minden mázsa búza szállításánál 20 fillért keresnek. Az eddigi 1100 vagon búza elszállításánál tehát több, mint 20.000 pengő munkabért fizettek ki a vállalkozók.

Az exportra kerülő búza kitűnő minőségű, nincs közöttük 80 kg-oson aluli. Sajnos, néhány helyen üszköt kapott a búza s néha sok benne az idegen anyag. A túlnyomó rész azonban kifogástalan, a külföldön minden bizonytalanságot félbehagyva a magyar búza jó hírnevét.

Magyar Sándor körül akarja repülni a földet

Megszakítás nélkül akarná megtenni az útát akként, hogy repülés közben látnák el gépét gazolinnal.

New-York, augusztus 23. Az Amerikai Magyar Népszava értesülése szerint Magyar Sándor, aki Endresz György kapitánnyal a Justice for Hungary repülőgéppel oly szép sikerrel repült New-Yorkból Magyarországra pár év előtt, most új szentációs tervre készül.

Magyar Sándor akarja körülrepülni a földgolyót, Budapestről startolva, úgy, hogy közben egyszer se szálljon le, hanem mindig a levegőben vegye fel az üzemanyagot egy másik gépről. Magyar Sándor azt reméli, hogy ily módon 3—4 nap alatt körül fogja repülni a földet és csaknem a felére szállítja le a földköri repülésnek azt a rekordidejét, amit Post állított fel.

Ehhez a repüléshez természetesen páratlan arányú előkészületekre van szükség, amennyiben előre kell gondoskodni arról, hogy a földgolyó kü-

lönböző pontjainál repülőgépek várják Magyar Sándort. A kitűnő magyar pilóta, akit Easterwood amerikai ezredes, az amerikai légió egyik alparancsnoka támogat, már megkezdte a repülés előkészítésére vonatkozó tárgyalásokat. Egyelőre még két dologban nem történt döntés. Az egyik, hogy milyen gépet használjon a földköri repülésre Magyar Sándor, a másik pedig, hogy vigyen-e magával még egy pilótát s ha igen, ki legyen ez. Sasterwood ezredes szerint Magyar Sándor azt a repülőgépet óhajtja kapni, amelyet Mussolini ajándékozott a magyar nemzetnek az óceánrepülő „Justice for Hungary” tragikus elpusztulása után, ami szintén az „Igazságot Magyarországnak” nevet viseli. Easterwood ezredes kijelentette, hogy bizonyosra veszi a sikert.

Kommunista-anarchista kongresszus részvevőit tartóztatták le Svájcban

Bern, augusztus 22. A svájci lapoknak azt a jelentését, hogy Asconában a hatóságok letartóztatták egy kommunista-anarchista kongresszus résztvevőit, akik Németországban és Svájcban politikai beavatkozásra készültek, a Svájci Távirati Iroda értesülése szerint hivatalosan is megerősítették és közlik, hogy Asconában és a szomszédos Fontana Martinában letartóztatták több külföldit, köztük német emigránsokat.

Egy locarnói újság jelentése sze-

rint letartóztatták egy anarchista-kommunista szervezőt több tagját, akik Németországban és Svájcban politikai tevékenységbe akartak kezdeni. A rendkívül veszélyes tervekkel foglalkozó összeesküvéket állítólag külföldről támogatták anyagiakkal. A Svájci Távirati Iroda hivatalos forrásból arról értesül, hogy Asconában és Fontana Martinában és környékén néhány német alattvalót gyanus magatartásuk miatt szintén letartóztattak.

A VIHARBAN MEGSZÜKÖTT EGY FEGYENC A KÖHIDAI FEGYHÁZBÓL.

Győről jelentik: Az éjszaka vakmerő módon megszökött a sopronkőhidai fegyházból Kiss Sándor 32 éves fegyenc, aki gyilkosságért 15 évi fegyházra van elítélve. Kiss felhasználta az éjszakai vihart és ézengést s a zajban kibontotta cellája falát s így szökött meg. Büntetéséből még csak három évet töltött ki a szökevény, akinek kézrekerítésére rádiókörzést adtak ki, amely szerint Kiss 152 centiméter magas, arca borotvált, fekete-csíkos rubruha van rajta. A nyomozás megindult kézrekerítésére.

„KÖLCSÁNHALOTT”-TAL AVATTÁK FEL EGY KIS CSILEI VÁROSKA TEMETŐJÉT.

A nemzetközi halálozási statisztika adatai szerint a halálozás arányszáma Csilében a legnagyobb de mégis azt kell gondolni, hogy a végtelen hosszú kiterjedésű ország Freirina nevű városkájában élnek a világ legegészségsőbb emberei.

Ugyanis a már régen elkészült új városi temetőben eddig még egyetlen freirina lakos sem alusza örök álmát.

A hatóságok már régen készültek a temető ünnepélyes felavatására, de senkisé akarta az előljárásnak azt a szívességet megtenni, hogy halálával lehetővé tegye a temető felavatását.

A polgármester elunva a végtelen várakozást, a szomszédos Vallenarból kért kölcsön egy holttestemet, amelyet nagy ceremóniával hantoltak el a városi temetőben.

A freirinaiak szerint hosszú idő fog még eltelni, míg a „betolakodott” csendes társat kap maga mellé.

RABLÓGYILKOSOKNAK NEM KELL VÉDŐÜGYVÉD.

Pintér József, az izsáki gyilkos, aki a kis 13 éves Tóth Rozáliát meggyilkolta, szeptember 5-én kerül a kecskeméti törvényszék elé. Az ügyészség rablógyilkosság címén emelt ellene vádat. Pintér börtönében rendkívül cinikusan viselkedik és még védőügyvédet sem akart fogadni.

MÉRGET IVOTT EGY JEGYESPÁR AZ ESKÜVŐ ELŐTT.

Tegnap délután Pesterzsébeten kétös öngyilkossági tragédia történt. A Nagygyőri István ucca 16. számú házban lakik Téglás Margit 28 éves gyári munkásné, aki már régóta jegyben jár Borbély József munkással, aki ugyan csak a háznak a lakója. A fiatalok már a házasságra készültek, de az esküvő elé akadályok gördültek, anyagi bajok, mert Téglás Margit az esküvő előtt pár nappal elvesztette állását. A lány elkeseredésében halálra szánta magát és tegnap délután ismeretlen mérget vett be. A mentők a Rókus kórházba vitték. Pár órával később hazajött Borbély József s mikor meghallotta a történeteket, ő is mérget ivott kétségbeesésében. A mentők őt is a Rókus kórházba szállították.

A HALÁLSUGÁR MEGJELENT. Pálty József új regénye, a Halálsugár című izgalmas riportregény megjelent. Kapható a kiadóhivatalban és a lapkihordóknál. Ára 80 fillér.

Nagy Imre olesvai lelkészt választották meg Hajdunánáson református lelkésznek

Pótválasztás hozta meg a döntést. A választást megfellebbezték.

Tegnap folyt le Hajdunánáson a református lelkészi állás betöltése, mely néhány hónappal ezelőtt üresedett meg. A lelkészi állásra igen sokan pályáztak és nagy küzdelem indult meg, ami aztán meg is látott a választás napján is.

Egyforma eséllyel azonban csak ketten indultak, Bartha László csegei esperes és Nagy Imre olesvai lelkész. Bár erős pártja volt dr. Pinokóczy Gusztáv szamosalmi lelkésznek, Apostol Elek hajdunánási hitoktató lelkésznek, valamint Radó László nagylétei lelkésznek is.

Az első választás nem is vezetett eredményre, mert egyik választásra jelölt lelkész se kapta meg a választáshoz szükséges fölüeny többséget, úgyhogy pótválasztást kellett mindjárt a főválasztás után eszközölni.

A pótválasztásra a két legtöbb szavazatot kapott lelkész, Nagy Imre olesvai lelkész és Bartha László csegei esperes került, akik között

aztán el is dönt a választás sorsa, de mint a következményekből látszik, nem véglegesen.

A pótválasztáson 95 szótöbbséggel Nagy Imre olesvai lelkészt választották meg az üresedésben levő hajdunánási lelkészi állásra.

A választás egy igen értékes, szép papi multra visszatekintő javakorbeli férfiút emelt a rangban első lelkészi állások között emlegetett nánási második ekézsia papi székebe, azonban ennek dacára még a választás napjának délelőttjén beadták a választás ellen a fellebbezést is a Bartha László esperes választását kívánó hívek.

Igy a hajdunánási papválasztást legalább is egyelőre nem lehet véglegesnek tekinteni, mert ha a felsőbb egyházi fórumok helyt adnak a fellebbezésnek, úgy újra papválasztásra kerül a sor a nánási egyházban.

mennyit lehet keresni és dolgozni naponként.

A munkások megnyugodva távoztak el a városházáról, látván a jóakaratot és megértést azokkal a munkásokkal szemben, akik az évek csak igen kis részében juthatnak munkához és abból a kis keresetből kell, hogy fenntartsák magukat.

Délután három órakor dr. Szabó Gyula vezetésével meg is jelent a bizottság az ohati újtávítási munkánál. A bizottságban a műszaki ügyosztály mérnökei is ott voltak. A munkásokat Gombosi törvényhatósági bizottsági tag és Deák József közezmunkás képviselte.

A bizottságot legjobban az lepte meg, hogy csak négy debreceni munkás dolgozott kint és csak kedden reggel állítottak munkába nyolc békéscsabai és nyolc karcagi közezmunkást, akik 30 fillérért vállalták a munkát. A vállalkozók egyike, Nagy István kijelentette, hogy az idegen munkások teljesítménye meg sem közelíti a debreceniekéit, akik különben a legjobb közezői az országnak. Arra nézve, hogy mennyi munkát lehet elvégezni, beállították Vass Lajost, aki a legjobb debreceni közezmunkás és lemérték a teljesítményét. Megállapították, hogy napi tízóra munkát mellett legfeljebb húsz lapmétert lehet végezni, bár ez sem valószínű, mert Vass a félóra munkát alatt valósággal verejtékezett. Ezt az iramot egész napon át senki sem bírja, főként nem az égető napon, amely alatt két-három hét alatt „leég” az ing a munkás válláról. Tehát ilyen erőltetett munkával is csak hat pengőt kereshetnek naponként, ami nagyon is szép jövedelem lenne, ha egy évben nem csak pár héttig tartana ez a munka.

A bizottság a helyszínen tárgyalásokat kezdett a vállalkozóval, hogy békés egyezés jöjjön létre. A munkások megbizottja, hogy a jóakarutakat bizonyítsák, hajlandónak jelentette ki magukat az engedelményre. Így most már tisztán a vállalkozón van a sor az engedelményben és ha szerdán sikerül megegyezni, akkor a város egyetlen útéptelési munkájának bérét nem az idegen munkások, hanem helybeli

emberek kapják meg. Ez annál is indokoltabb, mert hiszen az országban sehol nem engednek addig idegen munkásokat még olcsóbb ár mellett sem dolgozni, amíg odavaló munkát kereset nélkül áll.

Érdekes különben, hogy a debreceni munkások ahhoz sem ragaszkodnak, hogy az idegenből idehozott embereket azonnal elbocsássák, hanem azok is családost emberek lévén, végigdolgozzák az egész munkát, amely így hamarabb is lesz készen.

Tizennégy olasz ifjusági vezér szeptember elején három napra Debrecenbe jön

Az olasz kormány csoportonként minden esztendőben külföldi tanulmányuttra küldi fiait s nem utolsó helyre éppen Magyarországra. A két ország között a barátságos viszony egyre jobban kimélyül és ennek a barátsági kapcsolatoknak éppen az olasz ifjuság és annak vezérei első sorban a harcosai. Az elmúlt Nyári Egyetem is éppen ezt a célt is szolgálja és minden esztendőben az olasz ifjuság látogatja legnagyobb számban ezeket a nyári tanfolyamokat. A magyar barátság komoly alapokon és nagyszerű felkészültségeken alapul.

Augusztus és szeptember hó folyamán egy főiskolai és egyetemi csoport látogatja végig az országot előre megállapított program szerint és ennek a programnak három napja Debrecenre esik, sőt valószínű, hogy négy napot fognak itt tölteni az olasz ifjusági vezérek.

Ezidő szerint szeptember elsején érkeznek és fogadásukkal kapcsolatosan megkezdődtek az előkészületek a Mefhosz helyi elnökségén keresztül. A három, illetve, négy napon keresztül megtekintik a város nevezetességeit, egyetemet, fürdőt, klinikákat, várost, muzeumot, Kolégiumot és az éppen akkor zajló Ipari Vásárt is természetesen megnézik és a rendelkezésre álló rövid idő alatt még valószínűleg a Hortobágy is megtekintik.

A VÁROS VIZSGÁLATOI RENDELT EL AZ OHATI ÚTBURKOLÁSI ÜGYBEN

Remélhetőleg meg lesz az egyezés a munkások és a vállalkozó közt.

Tegnap számunkban megírtuk, hogy az ohati útburkolás körül zavarok támadtak, mert a vállalkozó és a munkások nem tudtak megegyezni a munkabér tekintetében. Kedden délelőtt Zöld József helyettes polgármestert küldöttség kereste fel Gombosi Zoltán törvényhatósági bizottsági tag vezetésével. A deputációban a munkásokat Deák József, Szabó József, Csáki Gyula, Szilágyi András és Tóth István képviselték. Arra kérték Zöld József h. polgármestert, lépjen közbe a vállalkozónál, hogy a Debrecenben szokásos lapméterenként 40 filléres bért adja meg nekik és ne kívánja, hogy ezt az egészen rövid ideig tartó idénymunkát

30 fillérért végezzék. Panaszolták, hogy más vállalkozók Debrecenben már csak 25 fillért akarnak fizetni éppen az ohati 30 filléres bérré hivatkozással.

Zöld József h. polgármester a legnagyobb szeretettel és megértéssel fogadta a küldöttséget. Kijelentette, hogy sajnos, most már ez a munka ki van adva és így a bérek megállapításába nem szólhat bele, de a jövőben gondoskodni fog a város vezetősége arról, hogy a vállalati összeg keretén belül a munkabéreket is megállapítsák. Zöld József h. polgármester egyébként a munkások érdekében elrendelte, hogy bizottság szálljon ki a helyszínrre és behatóan vizsgálja meg, hogy áll a dolog,

A VÉRES FÖLD

REGÉNY

(52. folytatás.)

Teltek a napok: nehezen, keserves küzdelmek között. Ugy látszott, mintha örökös szállást vett volna a gond a magyar házaknál. Mesteri hozzáértéssel találták ki az új hódítók minden napnak újabb szörnyűségét, hogy a kitűzött célt, — megfojtani mindent, ami magyar, — minél előbb keresztül is vigyék.

Elnémított iskolák, romlásnak adott szentélyek, meggyalázott tűzhelyek jelölték azt az utat, melyen az új hatalmasok lelketlen hada haladt a cél felé.

Még egy volt hátra, hogy megadják a vergődő és tehetetlen betegnek, Erdély lelkének az utolsó döfést: a föld. A föld, a könnyel sózott, a vérrrel, verejtékkel annyiszor megáztatott és termővé szelidített erdélyi föld. A föld, mely üdve, szerelme, boldogsága, mindene volt most már a vérehullott Erdély magyar gyermekeinek. Még a vigaszt és kenyeretadó föld a lába alatt volt, melyből mint a mélyre bocsátott fa a gyökerével szívta az életadó nedvet, a jövő reményét. Hanem ez se tartott már sokáig. A kufár lelkek szimatoltak, futkostak, hogy ez az utolsó menedék, az utolsó szál is elszakadjon kéréllhetetlenül azoktól, akik évezredekken keresztül védtek és becézték az élet legszebb kincsét, a földet. Szemet vetettek a tiszta, ősi jussra és megindult a fondorlatok árja. Már minden megvolt a gonosz agyak rejtekében, csak nevet kerestek még a szörnyű tettek. Az se késett sokáig: agrár-reform címet akasztottak cégéről reája.

A Rohácsy-kuriára ráhajlott az egyik szeptemberi napon az ősz. Beteg borongással, elmulást hirdető szomorúsággal jött az ősz és nagy szüretet csinált a fák leveléből.

Befejezték a vetés alá a szántást. Fényesarcú, keményszemű búzát mertek a zsákokba, hogy sorba vessék a fekete barázdák mentén. Rohácsy Lehel maga is ott volt a nagy munkánál, melynél szebb kevés van a világon: életet vetni porhanyó földbe, szinte féltéremtés. Négy fehér, ágszarvú ökör vont a nehéz gépet, melynek földgőré csatornáin hullott, mint folyó arany a szem, a jövő aratás reménye. A vetés közben sűrű, őszi eső kezdett esni.

— Kedvünkre való idő van, úrfi instálom... — nézett a szürke égre Kolompér Ferenc, míg az arca boldogságtól derengő csupa mosoly volt.

— Várható volt az eső, míg bevégezzük, — nézett Lehel a felleges égre.

— Így jó ez, úrfi. Két nap mulva eszrába feslik itt minden szem, egy hét mulva pedig az öreg cseléd és elnézett keleti irányba, hol a dülő végénél egy ember mozgott ütemes, egyenlő lépéssel.

— Az oláh pap is vettet, — intett Kolompér a mozgó ember felé.

— Kézze! — nézett Lehel is a magotszóró ember irányában.

— Két esztendő óta úgy vetnek, mert szegyenlik elkérni a gépet.

— En most is cslaadnám nekik, — mondta Lehel hosszas megfontolás után

— Csak nem adná tán oda, úrfi? — nézett megbotránkozással Ferenc.

— Már miért ne adnám?

— Azt rosszul tenné, úrfi, — nyelt egy nagyot az öreg ember.

— En nem haragszom reájuk...

— En se! — lendített a vén cseléd egyet a vállán.

— Hadd boldogulnának ők is a géppel. Legalább kétszerannyi termést ad a föld, ha géppel vetnek belé.

— Jó a' nekik úgy is. Szinte megfulladnak már a jó módjukban!

— Most fenn vannak...

— Tudom, mink meg alattuk! Hanem mást szeretnék én megkérdezni, úrfi. De ne tessék kikacagni, mert való igaz, hogy én is nagy bolondságnak tartom, de azért már megkérdezem...

— No Ferenc, csak ki vele. Mi az a nagy kérdés?

— Mondja már, úrfi, való igaz az, hogy a földeket is kiakarják mérni? — és nem mert Ferenc a gazdája szemébe nézni.

— Hogy mondja, Ferenc, a földet? — döbönt meg Lehel, mintha váratlanul doronggal ütötték volna szíven.

— Ugy beszélnek... — szegyenkezett Ferenc, mint aki megbánta, hogy egy szót is szólt.

— Kik beszélnek?...

— A népek beszélnek. Azt mondják, hogy most már azé lesz a föld, aki maga dolgozza meg. Azt is mondják, hogy másik oláh templomot is építenek. Valami görögkeletit, mert hát instálom a jegyző is az, hát templom keil neki, meg pap is. En csak kacagok az efféle bolond beszéden. Jár a szájuk, mert ráérnek. Hanem istenesen jó az időnk, éppeg vetéshez való. — húzta a gallérjába a nyakát Ferenc, míg szutykos, fekete pipáját zsebrerakta.

(Folytatjuk.)

A 139. Fazekas Mihály cserkészesapat.

VISSZAPILLANTÁS A DSEMBORIN SZEREPLŐ DEBRECENI CSAPATOKRA

A 139. Fazekas Mihály cserkészesapat.

A cserkész takarékos. Ebben a szellemben építette volt meg táborát a 139. Fazekas Mihály cserkészesapat Husz Ödön tanár parancsnoksága alatt. A kapu és a díszítések tengeri kóróbol és esőves tengerről álltak. Khuen Héderváry főcserkész külön megdicsérette a csapatot a takarékoság ügyes kifejezésére juttatásáért. A csapat munkája a teljes elismerést vívta ki. A jamboreen résztvettek ebben a táborban a következők:

Husz Ödön parancsnok, Mohácsi Tibor tisz, Longauer Árpád rajvezető, Bagdy László, Báthory István, Gargya Sándor őrsv., Glósz István s. őrsv., Juhász Pál, Kakucsai Ló-

rinc, Kassai Jenő őrsv., Kiss Sándor, Lókody Sándor őrsv., Loós Andor, Nagy I. László s. őrsv., Nagy II. László, Nagy III. László, Neuwauer József, Németh Lajos, Oláh Zsigmond s. őrsvezetők, Péntek Aladár, Plachy Ferenc, Sütő Béla, Szabó Tibor, Szántó Zoltán, Terkula Mihály, Weber Nándor, Zalai János cserkészek. Ugyancsak ebben a csapatban volt táborozni a 962. sz. Szent Vince csapatához tartozó következő hét fiú: Tranovics István, Szabó János őrsv., Burai János s. őrsv., Taraczkó Bertalan, Gergely István, Berbik Ferenc, Hóry Gyula cserkészek.

Sohasem volt még brilliánsgyűrűm -- mondotta a tolvaj cseléd, aki meglopja gazdáját

Még a hónap elején történt, hogy Szarukán Sándor bankigazgató, Károly Ferenc József ut 51. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki ellopott egy 350 pengő értékű brilliáns gyűrűt. A lopással Szikora Margit 28 éves érményfalvai cselédleányt gyanúsították, aki azonban eltűnt a háztól. A rendőrség széleskörű nyomozást indított a leány után, akit most sikerült is elfogni.

Az elfogott tolvaj cselédnél a brilliánsgyűrűt meg is találták. Kihallgatása alkalmával azt a kijelentést tette, hogy neki még sohasem volt brilliánsgyűrűje és azért követte el a lopást. A nyomozás során az is kiderült, hogy Szikora Margit dr Pfeifer Józsefné Szent Anna uca 25. sz. alatti lakostól 60 pengő értékű ruhanyomókat ellopott, amelyeket elzálogosított. Szikora Margit udvarlójával nagy mulatságokat esáptott és valójában több lopást is követett el, amelyek után tovább nyomoz a rendőrség. Az elfogott tolvaj leányt egyébként, tekintettel arra, hogy sem állása sem bejelentett lakása nincs és csak oszvarog, letartóztatták és átszállították az ügyészség fogházába.

EGY MASIK TOLVAJ CSELED AZ ELFOGOTT GYÉMANTGYÜRŰT GYERMEKÉNEK AKARTA AJÁNDÉKOZNI

Gott Istvánné az elmúlt időkben Somogyi Sándor debreceni főhadnagyknál szolgált mint cseléd. —

Elcsúszott magát, nem volt panasz ellene. Somogyiék nemrégiben kimentek Pacra, ahol a tanyán levő villájukban nyaraltak. Augusztus 19-én Somogyi Sándorné kel emellen meglepetéssel vette észre, hogy 100 pengő értékű gyémántgyűrűje eltűnt. Valaki ellopta. Megkérdezte Gott Istvánnét, hogy nem látta-e valahol a gyűrűt, mire az asszony kijelentette, hogy már napok óta nem látta a keresett gyémántgyűrűt. A következő nap Somogyiék bejártak a városba, ahol Gottné helimijai között házi motozást tartottak. Ekkor aztán meg is találták az elvesztett gyémántgyűrűt a cselédasszony zsebkendőjében. Mindjárt feljelentették az asszonyt, akit átkísértek az ügyészségre.

A gyorsított eljárás alapján most vont a felelősségre Gott Istvánnét a debreceni törvényszéken dr Tóth János egyesbíró. A kihallgatás alkalmával Gottné beismerő vallomást tett. Azt állította, hogy ő tulajdonképpen nem akarta a gyűrűt ellopni, de amikor meglátta, úgy gondolta, hogy elviszi és a kislányának ajándékozza.

A törvényszék lopás vétségében mondotta ki bűnösnek Gott Istvánnét s ezért őt az enyhítő körülményekre való tekintettel 2 hónapi fogságra ítélte. Az ítélet ellen az asszony fellebbezést jelentett be. A törvényszék egyébként elrendelte Gott Istvánné előzetes vizsgálati fogságát, mert állásából elbocsátották s most nincs lakása.

Az angol cserkészek meghatottan bucsuztak a debreceniektől

A gödöllői világtáborozással kapcsolatosan néhány angol cserkész meghosszabbította magyarországi tartózkodását azzal, hogy néhány napot még országunkban töltöttek. Még a világtáborozás alatt történt, hogy az angol cserkészek egy része lejött Debrecenbe két napra, akik közül tizenhatan a tábor feloszlása után azt kívánták, hogy szeretnének még Debrecenbe négy-öt napot eltölteni magyar családoknál, hogy így közelebbről ismerjék meg az egyetemleges magyar életet. A debreceni társadalom kapva kapott az alkalmon és nem tizenhatot, de százot elhelyeztek volna akár pillanatok alatt. Így aztán a tizenhat cserkész csaknem egy hétet tölthetett Debrecenben olyan kedvező körülmények és a legteljesebb vendégszeretet élvezése mellett, amire bizonyára egész életükben szívesen gondolnak vissza.

Míg Debrecenben tartózkodtak ezek a fiúk lépten-nyomon találtak őket, mert tőléről hegyre megnézték a város nevezetességeit ugyanúgy, mint magától az egész város. Ezek a fiúk nemcsak Debrecen életéről, de az egész magyar életről nyertek világos miúndent feltároló képet s éppen ezért jelentett ez nekünk debrecenieknél nagy értéket.

Tegnap aztán lejárt a kiszabott tartózkodásuk az angol fiuknak és a társadalom, valamint a cserkészek hivatalosan is igen szép bucsuztatásban részesítették kis vendégeinket.

A bucsuzás a váróteremben első osztályú termében folyt le, hol a kilencedik kerületet Rábold Gábor főtitkár és Somlyai József cserkész-tiszti képviselték, de ezen a bucsuztatáson megjelentek a vendéglátó házigazdák és igen nagy számban az érdeklődő közönség sorából.

A bucsu beszédet Rábold Gábor mondotta, aki hivatkozott beszédében arra a nagy és őszinte barátságra, melyet éppen a gödöllői világtáborzás teremtett meg az angol és magyar cserkészek között és bucsuzól is csak azt mondhatja, hogy ezt az igaz szívből fakadt barátságot vigyük el magunkkal távoli hazáinkba, mint a magyar lélek legdrágább ajándékát.

Nem pár hetes barátságot kötötünk az angol cserkészekkel — úgy mond. — hanem örök életre szóló barátságot. Ezért nem is úgy bucsuzom el tőletek, hogy Isten veletek, hanem úgy, hogy a viszontlátásra.

Csók--szonett

* MARIA UNDER:

Az ajkad színe, fényre meglepett: mint harmatteljes rózsza, nyílt a szád, ontotta forró, édes illatát és vérzett mint a seb a kín felett.

Elpezdült Érted szívem tűzbora... Csókolni Téged!... kísértett a szád... s amíg a testem vágva fontad át, ránk hullt az este sűrű sátra.

Ó, mint nyáregyi bűvös rózsakert eső után: a csókjaid alatt elefántcsontból formált testem égett, e csók szívembe bőséget kevert s hiszem, hogy minden áldás ránk maradt, amit szerelmeseknek szánt az Élet.

VÉGH PIROSKA.

Fordította:

* Maria Under a leghíresebb észt költők közül való. Merészhangú, csoda szép szonettjeit kedvvel fordítják idegen nyelvekre. A fenti vers, — amelyet egyik eszperantó nyelven is megjelent kötetéből fordítottam. — tiszteletadás óhaját lenni a rokon észt nép híres költőjének 50-ik születésnapja alkalmából.

Rábold Gábor főtitkár szép beszédét Németh András cserkész tolmácsolta híven angol nyelven, mire az angol fiúk háromszoros csatkiáltással mondtak köszönetet.

Az angol cserkészek vezetője válaszában csak annyit mondott, hogy az a szerencse, amelyet itt kaptak és az elválasztás annyira fájdalommalos meghatja őket, hogy nem is tudnak beszédet mondani.

Majd felültek a számukra fenntartott kocsi és a déli vonattal elmentek Debrecenből sok-sok virágcsokorral és még annál is több emlékekkel megpakoltan. A közönség az állomás perrierjén lelkesen ünnepelte a távozó angolokat, akik közül nem egy meghatottan, könnyes szemmel nézett vissza az őket szívből melegséggel bucsuzató itt maradó magyarokra, akiknek a vendégharadságon és igaz magyar szívvel kívülről van valamijük ezen a nagy világon, de legalább ezt a vendégharadságot és igaz szívvel adják azoknak, akiknek minden földi jót megadott az Isten.

A német ifjak ma délután érkeznek Debrecenbe

A Magyarországon tartózkodó német ifjak ma délután érkeznek Debrecenbe. A 85 főből álló csoport öt Mávag autóbusszon érkezik Lillafüred felől a város határához. Itt körülbelül öt óra tájban az ifjúsági egyesületek küldöttsége üdvözlő az ifjakat, akik innen az ipar-tanonciskolában berendezett szállásukra vonulnak, ahol a bajtársi egyesületek díszszakasza fogadja őket. Itt csomagjaikat lepakkolják és rövid pihenő után körülbelül hat óra tájban a Déri múzeum előtti térre vonulnak, ahol a TIESZ debreceni csoportja nevében dr. Horvay Róbert üdvözlő őket német nyelven. Ezzel a hivatalos fogadtatás véget is ér.

A német ifjak holnap délelőtt megtekintik a várost, megfürödnek a strand fürdőben, délután pedig a Hortobágyra mennek ki, ahol a város vendégei lesznek. A Hortobágy megtekintése után a csoport tovább utazik.

Felhívás a MANSZ tagjaihoz! Kétjük a MANSZ tagjai, hogy a ma érkező német ifjak fogadásánál a közölt időben és helyen minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. MANSZ elnökség.

Kamaraosztóndijas debreceni iparosifju tragikus halála Párisban

A tragikus haláleset miatt hazatért Párisból Debrecenbe az elhunyt Püspök Zoltán legjobb barátja is Debreceni iparosifjak élete Franciaországban

Tegnap számunkban már röviden hírt adtunk arról, hogy Párisban tragikus körülmények között elhunyt Püspök Sándor tekintélyes debreceni csizmadiamester Zoltán nevű fia 26 éves korában. Ez a szomorú eset kikíváncsolt az egyszerű napihírek sorából, mert olyan sok érdekes és jellemző körülmény fűződik hozzá.

ÖSTÖNDIJJAL ELINDUL MESSZE IDEGENBE EGY DEBRECENI IPAROS IFJU

Püspök Zoltán igen ambiciózus és törekvő ifju volt. Szakmájában első rendű, hiszen édesapjától tanulta a mesterséget, aki a debreceni csizmadia céheknek egyik oszlopos tagja. Apja közbenjárására a törekvő ifju három évvel ezelőtt megkapta a debreceni Ipar és Kereskedelmi Kamara 500 pengős külföldi ösztöndíját, mellyel Párisba ment. Míg az ösztöndíj tartott, addig Püspök Zoltán megismerkedett a francia viszonyokkal, az ottani szakmabeli állapottal, de becsúgya nem engedte vissza Debrecenbe, hanem továbbra is ottmaradt és elsőrendű, nagy üzemből kapott állást. Igen jól keresett, úgy, hogy mint hazairt leveleiből kitűnt, heti 80 pengőre menő keresetig is felvitte, ami a mi viszonyainkhoz képest nagyszerű jövedelemnek mondható ebben a szakmában.

FRANCIA MUNKANÉLKÜLIEK A MAGYAR MUNKÁSOK ELLEN

Püspök Zoltánnak kitűnően ment a dolga mindaddig, míg a legutóbbi időben a sovinszta francia munkások, de főleg a munkanélküliek a nekik idegen munkások ellen nem fordultak. A francia munkanélküliek heves tüntetést kezdtek olyan üzemek ellen, ahol magyar, vagy német munkásokat alkalmaztak. A magyar ipari munkásokat szívesen vették a francia ipari vállalatok, mert valamennyien kitűnő munkásoknak bizonyultak. Püspök Zoltán is szívesen alkalmazták, de egy szép napon az előtt az üzem előtt is, ahol ő alkalmazva volt, megjelentek a francia munkanélküliek, heves tüntetésbe kezdtek és így kényszerítették hogy a jó magyar munkást elbocsássák az alkalmazásból. Tanulságos eset ez arra nézve, hogy külföldön hogyan bánnak a magyar emberekkel.

PÜSPÖK ZOLTÁN UJRA ÁLLÁSBA JUT DE KIRABOLJÁK

Püspök Zoltán nem esett kétségbe, hanem újra munka után nézett és kapott is alkalmazást egy magyar származású mesternél, aki nem sokat törődött a magyar munkások elleni hangulattal, hanem honfitársát alkalmazta üzemében. Családtagnak tekintette Püspök Zoltánt, együtt étkeztek, ott kapott elhatást és csak Jakást kellett bérelnie. Az ottani szokás szerint egyik kisebb szállodában, a Rue la Roche 37. szám alatt. Itt lakott huzamosabb időn át egy debreceni „földijével”. Molnár József női szabósegédével, akinek a szülei az Apaffy uca 37. sz. alatt laktak Debrecenben. Molnár József is csaknem egyidőben ment ki Püspökkel, szintén jól helyezkedett és nagyon jól keresett.

Püspök Zoltánt a tel folyamán nagy baj érte. Szállodai szobáját ismeretlen tettes teljesen kirabolta. Valamennyi ruháját, fehérneműt elvitte a tettes, úgy hogy csak az maradt, ami rajta volt. A fiatalembert érthetően bosszantotta, hogy munkájának eredményétől, szép és

elegáns ruhatárától megfosztotta a tolvaj és nem nyugodott addig, míg vissza nem szerzi azokat. Meg is írta haza szüleinek, hogy már szándéka volt hazatérni, de addig nem jön, míg vagy meg nem kerülnek a ruhái, vagy pedig újakat nem szerez keresményéből.

HOLTAN TALÁLJAK SZÁLLODAI SZOBÁJÁBAN A DEBRECENI IFJUT

Mindezek a dolgok természetesen igen megviselték a különben egészséges és életerős Püspök Zoltán idegeit. Szívfájdalmakról kezdett panaszkodni, de ezeknek nem tulajdonított nagyobb jelentőséget. Vigan éltek, hétköznapjaikat munkában töltötték, s aztán egy kis magyar társasággal esténként és vasárnaponként szórakozni jártak. A két debreceni barát, Püspök Zoltán és Molnár József elválaszthatatlanok voltak.

Legutóbb is, e hó 12-én ugy beszéltek meg, hogy másnap, vasárnap reggel 8 órakor kimennek az egyik nagy strandfürdőbe. Óriási hőség uralkodott ezeken a napokon Párisban s aki csak tehetette, a strandfürdőbe menekült. Püspök Zoltán megelőző este mesterénél volt vacsorán, aki nem egyhamar eresztette el a kedélyes ifjút. A fiatalembert másnap a megbeszélte időnél tovább maradt az ágyában és így a barátja, Molnár József egyedül ment el a fürdőbe. Hogy Püspök Zoltán nem jelentkezt egész napon át, barátja nyugtalan lett és délután 6 óra tájban már hazatért közös szállásukra, a szállóba.

Itt megdöbbenésére, azzal fogadták hogy a barátja halott. Azt hitte, hogy tréfát űznek vele és költögetni kezdte az ágyon fekvő barátot s csak akkor eszmélt a valóságra,

mikor észrevette, hogy jéghideg a teste.

Az történet ugyanis, hogy Püspök Zoltán a nagy melegben rosszul lett és szívrohamok fogták el. Orvost hívtattak hozzá, de hiábavalónak bizonyult a szerencsétlen fiatal ember szívszélhűdés következtében meghalt.

TÁRSAI TEMETTETÉK EL A DEBRECENI FIATALEMBERT PÁRISBAN

A tragikus halálesetről azonnal értesítette Molnár József a debreceni szülőket, Püspök Sándor Árpád téri lakos, csizmadiamestert, azonban a szülők nem tudták kimenni a nagy távolság miatt fiok temetésére. Különben is annyira leverte őket a gyász, hogy fizikailag sem bírták volna el az utazás fáradalmait. Molnár József és egy Schneider nevű magyar magántisztviselő, mint legjobb barátai temették el a tragikus sorsú Püspök Zoltánt. A mélyen sujtott szülők gyönyörű koszorút küldtek ki Párisba és táviratilag megkérték Schneider tisztviselőt, hogy magyaros fejfát állítsasson a sírra.

Püspök Sándor és neje, a szerető édesanya itthon hullatnak szomorú könnyeket az idegenben elhunyt fiokért.

MOLNÁR JÓZSEF IS HAZATÉRT PÁRISBÓL

A tragikus eset annyira megrázta Püspök Zoltán jóbarátját, Molnár Józsefet hogy ő maga sem kíváncsolt tovább Párisban maradni. Debrecenben élő szülei különben is szintén kérelték leveleikben, hogy térjen haza. Így aztán ő is utra kelt. Tegnapelőtt már meg is érkezett és személyesen mondotta el jóbarátjának szomorú esetét a gyászoló szülőknek.

A földművelésiügyi miniszter a Tiszántulon átlag tizenöt százalékkal csökkentette a vízszabályozási járulékot

A Berettyó Ármentesítő Társulat ártéri gazdáinál 81 ezer, az Alsó-szabolcsi Tisza Ármentesítő ártéri gazdáinál pedig több mint 100 ezer pengő kedvezményt jelent az új rendelet

A napokban jelent meg a földművelésiügyi miniszter legújabb rendelete a vízszabályozási járulékok kúcsának leszállításáról. Ez a rendelet újabb könnyítést jelent a gazdáknak, akiknek birtoka valamelyik ártérben fekszik. A kormány, amikor egyrészt könnyíteni akar a gazdákon, másrészt azt reméli ettől a rendeletről, hogy az érdekelt gazdaközönség a kedvezmény ellenében be fogja fizetni a hátralékokat.

Ez a földművelésiügyi miniszteri rendelet most érkezett le a Debrecenben székelő vízszabályozó és ármentesítő társulatokhoz. Eszerint a földművelésiügyi kormány elrendeli, hogy a folyó évre a vízszabályozási járulékokat 15 százalékkal kell leszállítani, illetve a felekkel szemben törölni kell a kivetett járulékösszegek 15 százalékát. Ezt a munkát augusztus 25-ig kell elvégezni és a kimutatásokat az illetékes pénzügy igazgatóságokhoz beküldeni.

A kérdéses rendelet szerint a vízszabályozási járulékok leszállítása sok tízezer tiszántuli gazdát érint. A Berettyó Ármentesítő és Vízszabályozó Társulat ártérületén 300 ezer katasztrális holdat tesz ki körülbelül 50 ezer gazda érde-

keltségével. Az 1933. évre a vízszabályozási járulékok 540 ezer pengő volt, amely összeget azonban az említett rendelet értelmében 459 ezer pengőre szálították le. Ennek a társulatnak az ártéri gazdái tehát ebben az évben 81 ezer pengővel kevesebb járulékot fognak fizetni, mint például tavaly. Különösen nagy könnyítést jelent ez a püspökkladányi vállalatpártvány bérliőre. A vállalatpártvány mint legnagyobb érdekeltég ugyanis 8300 pengővel fizet kevesebbet.

A Berettyó Ármentesítő Társulat tisztviselői kara rendszerint a nyári hónapokban szokta kivenni a szabadságát, amikor alig vagy egyáltalán nincs munka. A földművelésiügyi miniszter rendelete azonban mindössze 8 napot ad a társulatoknak a kimutatás elkészítésére. Eppen ezért a tisztviselők legnagyobb része azonnal felhagyott a szabadságát és fáradságot nem ismerve fogott hozzá Mihálik Ferenc helyettes igazgatófőmérnök irányítása mellett a szükséges kimutatási iverk elkészítéséhez. A megfeszített munka eredménye, hogy a társulat augusztus 25-ig a pénzügyigazgatóságokhoz már be-

is terjeszti a kivetési okmányokat.

Hasonlóan expressz tempóban folyik a munka az Alsószabolcsi Tisza Ármentesítő Társulatnál. Itt 517 ezer katasztrális hold az ártérület s a kivetési kulcs 15, illetve 20 százalékkal csökkentést jelent, tehát az ártéri gazdák az idén több mint százezer pengővel kevesebb vízszabályozási járulékot fognak fizetni, mint amennyit eredetileg kiróttak rájuk.

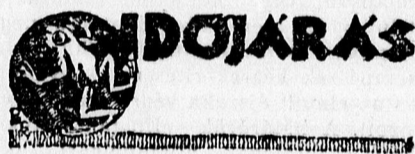
Munkatársunknak alkalma volt beszélgetni ezzel az ügyvel kapcsolatban egy szakmérnökkel, aki többek között a következőket mondotta:

— A földművelésiügyi kormányzat a vízszabályozási járulékok leszállításával elsősorban az érdekelt gazdaközönségen akart segíteni. A társulatok helyzetén azonban nem sokat segített a rendelet, mert tőlünk viszont azt kívánja, hogy fizessük meg az államkölesönök után járó 5.3 százalékos kamatot. Rajtunk akkor segített volna a kormány, ha megadja az adóvisszatérítést. Ebből az összegből lehetett volna építkezni és nagyobb beruházásokat csinálni. Sajnos, a valorizáció óta nem kaptuk meg a rendes összeget s így kölcsönöket kellett felvenni, hogy tovább folytathassuk a munkát. Az állam az elmúlt időkből a fenntartás után járó idővisszatérítést is lényegesen csökkentette.

— Reméljük azonban, hogy ez a mostani rendelet abba a helyzetbe hozza a gazdákat, hogy az ideiglenesen kivetett járulékokkal együtt kifizetik a hátralékokat is.

MEGHALT A REKORDUSZÓNÓ NYOLCVANÓRÁS USZÁS UTÁN.

Essen, augusztus 22. Litzig Herni rekorduszónó, akit vasárnap este közel 80 órás úszás után inkább holtan, mint elevenen huztak ki az esseni duzzasztóból, ahol 100 órás úszással világrekordot akart felállítani, délután 4 órakor Essenben a kórházban meghalt, anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna.

Európa legnagyobb részében esős és zivataros az idő. A száraz meleg már csak a Balkánra és a Földközi-tenger vidékére szorítkozik.

Hazánkban a déli határmegyék kivételével szintén egyre hevesebb zivatárook léptek fel, amelyek az éjszaka folyamán a Dunántúl nagy részén heves jégesők és felhőszakadásokká fokozódtak. Jégesőt Szombathely, Keszthely és Siófok jelentett. A Felsődunántúlon 30—50 milliméter csapadék esett; az ország délkeleti felében még alig érte el az esőzés az 5—10 millimétert. A hőmérséklet tegnap a déli megyékben még 33—34 Celsius fokig emelkedett északnyugaton már a 20 fokot is alig haladta meg. Az éjjeli lehűlés 16—18 fokig terjedt. Debrecenben tegnap este kiadós eső volt.

IDŐPROGNÓZIS: Nyugati és északnyugati légáramlás; továbbra is sok helyen zivataros esők. A meleg a déli részekben is eszikken.

Lapunkban megjelenő fényképek megrendelhetőek a kiadóhivatalban

MENTŐK TELEFONJA: 04. SZÁM.
RENDŐRSÉG TELEFONJA: 20-45.

— Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Aranyangyal”, Piac u. 50. Telefon 24-53. „Nap”, Piac u. 1. Telefon 27-73. „Tisza”, Magoss György tér 9. Telefon 24-52. „Bocskai”, Cegléd u. 22. Telefon 29-14. „Mátyás király”, Nyilastelep, Vámospércsi út 16. „Árpád fejedelem”, Csapóker, Járossy u. 44.

— Volly Ferenc kir. törvényszéki hítes csehszlovák tolmács nyári szabadságáról hazaérkezett s az ügyfelek rendelkezésére áll. Csapó uca 63.

— A MANSz Erzsébet Vegyeskar választmánya ma, szerdán délután ülést tart a polgári fiúiskola énektermében (Piac u. 8). Kérjük a választmány igen tisztelt tagjait, hogy a rendkívül fontos tárgysorozatba való tekintettel, a választmányi ülésen pontosan és fellélen megjelenni sziveskedjenek. Külön meghívót nem bocsájtottunk ki. — Elnökség.

x Raketthúrozás 9 pengőtől, tennislabdák, tenniszütők, Dunlop labdák legolcsóbbak Kántor Ernő és Társánál.

— Női szabóiparosok figyelmébe! Felhívom a női szabó szakosztály tagjainak figyelmét arra, hogy a szakosztály tagjai részére a Tiszántúli Ipari Vásáron helyiség van biztosítva. Akik tehát a divatbemutatót részt kívánják venni, a továbbiak megbeszélése céljából sűrűn jelentkezzenek Balogh László szakosztályi elnöknek Kossuth u. 28. szám alatt.

— Cigarettapapírt csempészték Csehszlovákiából Magyarországra. Hidasnémetiből jelentik: A pénzügyi hatóságok már régebben feltűnt, hogy különösen a határszéli községekben igen erősen lecsökkent a cigarettapapírfogyasztás. Hosszú utánjárás után kiderült ennek az oka. Megállapították, hogy cseh csempészek a megszállott területekről éjszakánként át cigarettapapírt hoznak át a határon s a csempészarút dohányra, vagy könnyen szállítható élelmiszere cserélik be. Ezután a megállapítás után megindult a hajsz a csempészek kézrekerítésére. A nyomozás az elmúlt éjszaka végre eredményt hozott. A határőrök elfogták Filipkó János csehszlovák állampolgárt, aki csempészáron igyekezett átkelni a trianoni határon. Hidasnémeti közelében. Filipkónál több ezer csomag cseh gyártmányú cigarettapapírt találtak. Bevallotta, hogy hónapok óta rendszeresen folytatja a csempésztést.

x Igmándiból nem kell pohárszámra inni, Negyed, vagy fél pohár elég szokott lenni!

— Uszni tanult — belefutott a Tiszába egy úrileány. Mándokról jelentik: Klein Mária 20 éves úrileány Rosenbaum Géza fakereskedő társaságában fürödni ment a Tiszához. A leány nem tudott úszni, a kereskedő vállalta, hogy megtanítja. Alig tett a leány pár lépést a vízbe, örvénybe került, amely elsodorta. Rosenbaum minden erőlködése dacára sem tudta kimenteni a kétségbeesetten vergődő leányt, aki elmerült. Órákkal később vetette fel a víz Tiszamogyorós alatt.

x Orvosi hír. Dr. Kiss Ernő orvos, fogorvos szabadságáról visszaérkezett, rendelését Ferenc József út 58 alatt megkezdi.

— Bűsüelődások a Carlé cirkuszban. A múlt héten kezdte meg debreceni vendégzenéjét a világhírű Carlé cirkusz, amelynek előadásai iránt igen nagy érdeklődés nyilvánult meg. A híres cirkusz szerdán és csütörtökön este fél 9 órakor tartja bűsüelődásait, amikor is újabb szenzációs számokkal bővíti az amúgy is érdekes és gazdag műsort.

Hány lépésről érte a golyó, a lelőtt vásári kikiáltót

Grünbaum Jenő előléte után nyomoz a rendőrség

A vásártéren lelőtt Grünbaum Jenő vásári kikiáltó halála ügyében a rendőrség tovább folytatja a nyomozást. A rendőrség táviratilag kereste meg a mezőkövesdi csendőrséget és felvilágosítást kért Grünbaum Jenő előléteire vonatkozólag. A mezőkövesdi csendőrség válasza tegnap meg is érkezett a debreceni rendőrkapitányságra. A táviratban közölte a mezőkövesdi csendőrség, hogy Grünbaumnak ott is többször meggyült a baja a hatóságokkal.

A debreceni I. foku közigazgatási hatóság tisztviselői előtt is rossz híre volt Grünbaumnak, akivel vásárok alkalmával mindig baj volt részint a helykijelölés, részint a helypénzfizetés körül. A rendőrség megkereste az országos bünyügyi nyilvántartó irodát is Grünbaum előléteire vonatkozólag, mert a rendőrség olyan értesülést is kapott, hogy Grünbaumot állítólag elmeorvosintézetben is kezelték idegfej miatt. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást, hogy a rendőrraffér minden részletét

tisztázzák.

Mint értesülünk, a boncjegyzőkönyvet ma terjesztik be az ügyészségre, illetve a vizsgálóbírószágra. Annyi azonban máris kétségtelen, hogy a golyó Grünbaum Jenő tudószárnyait átfurta és a halált ennek következtében belső elvérzés okozta. Az egyik orvosi jelentés szerint az első lövés körülbelül 7-10 lépésről érte a vásári kikiáltót. Ez a golyó a hasán találta Grünbaumot és csak a bőrt sejtette meg. A vizsgálóbíró egyébként szükségesnek tartja, hogy külön fegyverszakértőt hallgassanak ki és csináljanak helyszínrajzot arról a területről, ahol a véres affér történt.

Az ügyészség ma, vagy holnap átteszi az iratokat a boncjegyzőkönyvvel együtt a rendőrségre, hogy kontra is folytassák le a nyomozást. Majd ha ez megtörtént, akkor kerülnek ismét vissza az ügy aktaí az ügyészségre, illetve a vizsgálóbírószágra, ahol aztán megindítják a további vizsgálatot.

— Kürthy Sándor magyar zenepedagógus, a világhíres Kürthy Zoltán zeneművész édesapja Debrecenben. Kedves, régi ismerőse volt egy napig vendége Debrecennek. Valamikor debreceni diák, ma newyorki zenepedagógus és művész. Kürthy Sándor látogatta meg Debrecent és debreceni ismerőseit és egykori legkedvesebb barátjánál, dr. Tankó Béla egyetemi tanárnál szállott meg. Minket debrecenieket azért is érdekel ennek a rendkívül tehetséges és sorsú magyar vérűnknek a sorsa, mert éppen Debrecenből indult el, itt élte gyermekkorát, itt járta iskoláit. Ma a világ tulsó oldalán küzd a magyar névért és dolgozik a magyar nuszika adta szépségekkel a magyar génius sikeréért. Kürthy Sándor édesatyja annak a Kürthy Zoltánnak, akinek művészi hírneve világszerte ismert és ott emlegetik, ahol a Vecseyek, Szigetiek nevét, akiről egyébként éppen ezzel a látogatással kapcsolatosan fogunk megemlékezni bővebben is, mint sikerekben és érdemekben gazdag magyar karrieréről, aki egyébként a jövő év májusában minden valószínűség szerint megörvendeztetni Debrecent is kivételes művészetével.

x Amatőrök felvételeit tökéletesen és tüneményes gyorsan ismert arain készíti Berzék fotoszaküzlet. Ferenc József út 38. udvarban.

— Ismét felbukant egy hamis pengős. A pénzhamisítók mindig elcsúsznak néhány hamis pénzdarabot, amelyek minduntalan felbukkannak a forgalomban. Tegnap Horváth Zoltán gimnázista kapott valahol egy darab hamis egypengőt, amelyet beszovalgaltatott a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

— Zsebtolvajlás a piacon. Valnek János békéscsabai kövezősegéd a Csapó ucai gyümölcspiacon sétálgatott és gyümölcsöt akart vásárolni. Amikor fizetésre került a sor, elő akarta venni a pénztárcáját, de hiába kutatta át a zsebeit, a pénztárcája nyomtalanul eltűnt a benne levő tíz pengővel együtt. Feljelentést tett a rendőrségen, ahol megindították a nyomozást.

x Iskolakönyvek ujonnan, vagy használt állapotban (használt félárban) már most beszerezhetők Antalfy József könyv- és papírkereskedésében.

— Kerékpárlopás. A tegnapi nap sem mulhatott el kerékpárlopás nélkül. Nagy Sándor ingatlanközvetítő irodatulajdonos, Csapó u. 56. sz. alatti lakos hivatalos dolgait intézte a pénzügyi palotában és ezalatt a kerékpárját a palota előtt hagyta. Mire visszatért, a kerékpárja eltűnt. A kerékpártolvajt keresi a rendőrség.

x Borotvát, fenszijat csak Fricktől, Ferenc József út 27.

— Akik a szunyogokból élnek. Mexikóban valóságos sorscsapást jelentenek a moszkító s egész helységek vannak, amelyek lakossága természetesen pusztítja a kártékony rovarokat. A kormány egy font szunyogért és egyéb rovarért két pezétát fizet és az egészen elszegényedett, koldusboton tengődő nép ezáltal nem megvetendő kereseti forráshoz jut.

x Hogyan nyomoznak a guineai benszüllött detektívek? Uj-Guinea benszüllötti érdekes és eredeti módon nyomoznak a gyilkosok után. Ha valamelyik benszüllött nem természetes halállal hal meg, akkor a „detektívek” megbotoznak a halottat. Közben neveket sorolnak fel. A benszüllött azt tartják, hogy a halott feltétlenül megmozdul, ha annak a nevént említik, aki megölte őt. Az újguineaiak furcsa szokásairól rendkívül érdekes történeteket mesélt Tolnai Világlapja egyik olvasója, aki ötevi távollét után most érkezett vissza Magyarországra.

— Veszélyes az orrból szórt kitépni. Az ausztriai Gmünd község kórházában rövid szenvedés után általános vérmérgezésben meghalt Steinhauser pékmester, egy jól megtermett javakorabeli férfi. Steinhauser a napokban szörzátal tépet ki az orrából s eközben fertőzte meg magát.

x Olesó hús. Marhahús 46-66, nővendék 52-72, gyenge borjú 70 fillértől Blau húscsarnokában, Deák Ferenc uca 20.

— Száz ezer pengős vagyonok gazda nélkül. Kecskeméti jelentik: Érdekes számadatokat sorolt fel Kecskemét város közigazgatási bizottsági ülésén Szabó Iván dr. a kecskeméti vagyonok eladósodásáról. Rengeleg földbirtok és ház van olyan, amelyet értékén jóval túlmenő adóterhelés és egyéb adósság terhel — mondotta — és nem egy száz-ezerpengős vagyon hever gazdátlanul azért, mert a tulajdonos elhalálozása után az örökösök a horribilis terhek miatt nem akarják átvenni.

x Színésznők nagy szerelmel. A magyar színésznők nagy szerelméről és házasságairól rendkívül érdekes cikket közöl a Délibáb új száma, amely 84 oldal terjedelemben és rendkívül gazdag tartalommal jelent meg. Pompás budapesti és külföldi rádióműsorokat, slágerszövegeket, közel száz képet, nagyszerű filmrovatot, folytatásos regényt, egyfelvonásos színdarabot és még sok más érdekességet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. Egy szám ára 20 fillér.

MINDENNAPOS SZÉKSZORULÁS, vastagbélhurut, felfuvódás, oldalfájás, légzési zavar, szívdobogás, fejfájás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetében a természetes „Ferenc József” keserűvíz a bélműködést rendbehozza s megszabadítja az embert a kellemetlen érzésektől.

SZÜLETÉSEK: Kiss Sándor gazdálkodó, fiú István. Tóth István uca-seprő, leány Irma. Kiss Gábor kocsi, fiú Sándor. Hunyadi Bálint fm., fiú László. Selyem Lajos kárpitps, leány Viktória. Vánca Endre műszaki rajzoló, fiú György. Juhász László npsz., leány Eszter. Szalontai István ácsmester, leány Aliz. 1 halvaszületés és 1 törvénytelen újszülött.

HALÁLOZÁSOK: Szilágyi Ferenc ref. 77 éves, Kiss u. 38. Konrad Zoltán ref. 47 éves, Rothermere u. 28. Özv. Kecskés Istvánné Balogh Mária ref. 78 éves, Barna u. 16. Vigner Erzsébet izr. 22 éves, Komádi. Fülöp Mihályné Rosinger Zsófia r. kath. 34 éves, Hajdú sámsón. Károlyi Lajos ref. 46 éves, Kőleséri u. 37. Tudonai Mihály r. kath. 63 éves, Bucsatelep.

HÁZASSÁGOK: Fischer Andor—Zichermann Margit, Orosz Gyula—Kálmán Aranka, Weisz Ferenc—Szabolcs Eszter, Filipovits Miklós—Ornstein Irma, dr. Pethő Bertalan—Szalkai Ilona.

— A megvesztett ember összekarmolta orvosát. Az egyik temesvári kórházban hónapok óta kezelték Herzog Jánost, akit vesztett kutya mart meg. Tegnap, amikor kezelőorvosa, Metz Alfréd dr. megvizsgálta, a lappangó kór kitört s a dühöngő ember véresre karmolta orvosát és egy ápolót. A szerencsétlen dühöngő másfélórás tomlolás után meghalt.

x Nem álom, hanem valóság, hogy a Rojó háziállás, mert minden Rojó tablettából kérdés szesszel vagy egyéb pálinkával hihetetlen olcsón készíthet házilag kitűnő sóborszeszt útatás szerint. 1 Rojó 20 fillér, 3 Rojó 50 fillér. Mindenütt kapható.

— Letartóztatták a gyermekgyilkossággal vádolt nagybajomi leányt, aki megfojtotta és a félreeső helyre rejtette a holttestet. Tegnap számunkban hírt adtunk már arról, hogy Bihar nagybajomban egy Nemes Zsuzsóna nevű 24 éves leányanya a házasságon kívül szült gyermekét megfojtotta és a félreeső helyre rejtette. A gyermekölésről a nagybajomi csendőrség jelentést tett a debreceni kir. ügyészségnek, Preinesberger Jenő vizsgálóbírói elnök pedig hétfőn délután kiszállt a helyszínre és elrendelte a hulla felboncolását. A helyszíni vizsgálat alkalmával a vizsgálóbírói elnök kihallgatta a gyanúsított leányanyát, aki elmondta, hogy július 24-én este szülési fájdalmak vették elő. Amikor a gyermeket megszülte, félig elvesztette az eszméletét s ilyen bódult és öntudatlan állapotban fojtotta meg az újszülöttet. Ezután a gyerek hulláját egy kabátrongyba takarta és kivitte a búza-földre, ahol elrejtette. Nem volt nyugta és két nap múlva visszavitte a holttestet és beledobta a félreeső helyre. Nemes Zsuzsánnát most egy névtelen levélben jelentették fel a csendőrségen, ahol megindították a nyomozást s a kérdéses helyen valóban meg is találták a gyermekhullát. A boncolás és a kihallgatás után a vizsgálóbírói elnök elrendelte Nemes Zsuzsóna előzetes letartóztatását. A gyermeköléssel vádolt leányanyát ma fogják a csendőrk Debrecenbe szállítani az ügyészség fogházába.

A pontos adófizetők számára is kedvezményt kér Kecskemét

Kecskemét közigazgatási bizottságának ülésén Szabó Iván kormányfőtanácsos, a gazdasági egyesület elnöke, foglalkozott a kormány nem rég kiadott rendeletével, amely lehetővé teszi az adóhátraléknak gabonában való fizetését. A felszólaló indítványozta, hogy írjon fel a közigazgatási bizottság a kormányhoz, hogy az így beszedelt gabona árát ne az átvétel napjának gabona árfolyama szerint számolják el, hanem az állam által történt értékesítés időpontja legyen az irányadó.

Szabó Iván hivatkozott arra, hogy a rendelet tulajdonképpen a rossz adófizetőket jutalmazza. Gondoskodni kellene arról is, hogy a pontos fizetők szintén kedvezményben részesüljenek. Javasolta, kérje a közigazgatási bizottság a kormánytól, hogy a kataszteri tiszta jövedelmük huszszorosáig, illetve negyvenszereséig eladósodot gazdák kamathátralékának 50, illetve 100 százalékát töröljék. A közigazgatási bizottság teljes egészében magáévá tette az indítványt.

AGYONLÖTTÉK A VÉGREHAJTÓT ÉS KÉT KISERŐJÉT

Úszkú, aug. 22. A város közelében hatósági végrehajtás során véres incidens játszódott le. Három fivértől, akik a város közelében egy birtokon gazdálkodnak, adótartozás címén el akartak hajítani néhány háziállatot. A három fivér felkészülten várta az adóvégrehajtókat és ellenszögült intézkedéseiknek, amikor a helyzet komolyra fordult, a három fivér revolvért vett elő és a végrehajtót, valamint két kiserőjét agyonlőtte, két másik embert pedig megsebesített. Ezután mindhármán a hegyekbe szöktek.

TÖRVÉNYTERVEZET A HIRDETÉSI ILLETÉK BEVEZETÉSÉRŐL.

A kereskedelmi minisztériumban törvénytervezet készül, amely rendezni kívánja a hirdetések közzétételét. A tervezet 18 szakaszból áll. Megállapítja a hirdetések közzétételének formáit, a városoknak és községeknek jogot ad arra, hogy hirdetési ipart gyakoroljanak, akár saját maguk, akár bérők útján. A hirdetések keresetszerű közzétételére szolgáló berendezések úgy a közterületeken, mint a magánterületeken csak a városok vagy a községek építésügyi hatóságának engedélyével állíthatók fel. Minden hirdetést az illeték kivétele végett előzetesen be kell mutatni. A fizetendő illetékeket a városokban a polgármester, a kis- és nagyközségekben a községi elöljáróságok állapítják meg a helyi- és kereskedelemügyi miniszter által jóváhagyott szabályrendelet alapján.

KOMMUNISTÁK FELGYÚJTOTTAK EGY NÉMET LAKTANYÁT.

Minden, augusztus 22. Az itteni hidászlaktanya egyik épületében tegnap este tűz ütött ki, amely rövid idő alatt a kétszáz méter hosszú épületet teljesen elhamvasztotta, bár a tűzoltóság, a katonaság és a nemzeti szocialista rohamosztatok minden lehetőséget megpróbáltak a tűz leküzdésére. Az eddigi megállapítások szerint kommunista gyújtogatók okozták a tüzet.

TEAVAJ

PASZTÓRÖZÖTT TEJBŐL

olcsón kapható

a kiadó-hivatal pénztáránál

ÁLARCOS RABLÓK RÉMTETTE BRASSÓBAN.

Bukarest, augusztus 22. Brassóbeli jelentik, hogy tegnap a késő esti órákban Brassó szívében nyolc álarcos rabló késsel és revolverekkel felfegyverkezve meglátámdta Oreste Viktor kereskedőt, feleségét és anyósát, mindhármukat súlyosan megsebesítették. A rablók azután elmenekültek. A banditák löttek üldözőikre, de senkit sem találtak.

PÁLYAZAT

a debreceni Horthy Miklósné egyetemi leánykollégiumba felvételre.

Az Egyetemi Leánykollégium, mely a Magoss György tér 18/c. sz. alatt nagy kerttel körülvevett emeletes épületben van elhelyezve, 50-52 egyetemi hallgatóra nyújt otthont. A kollégiumban a 16 lakosztályban kívül van társalgóterem házi szakkönyvtárral, folyóiratokkal és napilapokkal, rádióval, fürdő- és mosdószobák, vasaló- és mosóhelyiség. Valamennyi lakosztály tágas, világos és célszerűen burorított. Agyneműt a kollégium ad.

Az Egyetemi Leánykollégium felvételi díja (I-ső félév szeptembertől január végéig, II. félév február 1-től június 30-ig) 75 P., mely havi 15 P.-os részletekben is fizethető. Ehhez a díjhoz jár félévenként 15 P. felvételi díj, mely összeg a szeptember havi lakásdíjjal együtt fizetendő. Ezért a díjért jár lakás, fűtés, világítás, agynemű-mosás és reggeli, továbbá német és francia nyelvoktatás. A felvétel és így a fizetési kötelezettség is egy tanfélévre, vagyis 5 hónapra szól, még abban az esetben is, ha a felvételt nyert hallgató nő félévközben a kollégiumot akár betegség miatt, akár fegyelmi okból elhagyja.

Az Egyetemi Leánykollégiumba csak szorgalmas, jó előmenetelű, a debreceni egyetemre beiratkozott és tanulmányait rendszer időben végző egyetemi hallgatók vehetők fel. A Debreceni Egyetemi Diákjóléti Bizottsághoz címzett felvételi kérelmek 1933 szept. 5-ig a Diákjóléti Bizottság irodájában adhatók be (Debrecen, Egyetemi Központi épület). A kérelmet e célra szolgáló nyomtatvány kitöltésével és aláírásával kell beadni. Nyomtatványt díjtalanul, válaszbelégy beküldése esetén postán küld. — Mellékelni kell: 1. Az egyetemre először iratkozó részéről az érettségi bizonyítványt, a folytatónak iratkozó részéről a teljes lecke-könyv hiteles másolatát. 2. A szülők társadalmi állását, vagyoni helyzetét és családi viszonyait ismertető községi bizonyítványt. 3. Szülői vagy gyámi nyilatkozatot. Hiányosan felszerelt, kellő tanulmányi eredményt nem igazoló, valamint a pályázati határidőn túl beadott kérelmek figyelembe nem vétetnek. A felvétel csak a kollégiumi orvosi felülvizsgálat után válik véglegessé.

A kollégisták az épület alagsorában elhelyezett Mensa Academicán való étkezésre vannak kötelezve, ahol az ebéd-vacsora díja havi 30 P. Vagyontalan, kiváló előmenetelt és kifogástalan magaviseletet tanúsító hallgatóknak a Mensán félévdíjas (havi 15 P.) ebéd-vacsora kedvezményt nyerhetnek, ha azért a Debreceni Diákjóléti Bizottsághoz címzett, szabályszerű nyomtatványon 1933 szeptember 10-ig folyamodnak.

Dr. Szentpéteri Kun Béla egyetemi ny. r. tanár, bizottsági elnök.

GYAZZARÓVAT

Károlyi Lajos MÁV nyugdíjas 46 éves korában meghalt, temetése szerdán délután 2 órakor lesz a Köztemető szertartásterméből. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

Végh Erzsike 13 éves korában meghalt, temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből. A temetést Gebauer temetkezési vállalata rendezi.

AZ UJ LUDOVIKAS TISZTEK FELAVATÁSA

A Ludovika akadémia végzett akadémikusait Szent István napján délelőtt avatták hadnagyokká. A nyilvános tisztavató ünnepség a parkban folyt le, nagyszámu előkelő közönség jelenlétében. A kormányzó képviselőtében vitéz Kárpáthy Kamilló, a honvédség főparancsnoka jelent meg. A felavatandók a Ludovika-szobor elé vonultak. Vitéz Jány Gusztáv ezredes, a főcsoport parancsnoka, beszédben bucsúztatta el végzett tanítványait, majd az eskü következt, melynek elhangzása után a rangban legidősebb új hadnagy, Rásky Jenő lelkes hangú beszédet mondott. A fiatal hadnagyok kardot rántottak és felhangzott a hagyományos jelmondat: „A hazáért mindhalálig.” Kárpáthy Kamilló kezetszorított Rásky Jenő hadnaggyal és így szólt: — Ezzel a kézfogással üdvözöllek benneteket új tisztársaim.

Az ünnepélyt díszmenet zárta be.

Közérdekű levél

VÁLASZ A KENYÉRÁRAK SZÁMITÁSÁRA

Engedje meg a szerkesztőség, hogy válaszoljak Bende pékmester úr minapi levelének ama részére is, mely a kenyérárakról szól. Bende azt mutatta ki számításában, hogy a kenyér sütésénél két mázsa 4-es liszthez 21 P előállítási költség kell, holott mindnyájan jól tudjuk, hogy a kenyérsütéshez élesztőn, sőt és vizen kívül alig kell más egyéb. A munkabér nem növekedik, mert a munkásait kifizette a fehérsütemény készítésénél, tűzifa is kevés kell, mert a sütemények kiszédeése után a kemencéje oly forrón maradt, hogy kevés utánfűtés szükséges és mégis azt írja, ha ingyen lisztből sütné kenyeret, akkor is benne lenne neki egy kg kenyér 12 fillérbe! Ez egy kissé merész állítás. A kenyérnél úgy fejezi be kalkulációját, hogy egy mázsa 4-es lisztből 268 kilogramm kenyeret tud sütni. Ha ezt a nagy mennyiségű kenyeret Bende úr 30 fillérjével eladja, akkor nem kevesebb, mint 80.40 pengőt árul ki az egy mázsa, 25 pengős lisztből. Én azt hiszem, hogy ebbe a kenyérár számításba is egy kis hiba csuszott be, mert az én biztos tudásom szerint nem lehet egy mázsa jó 4-es lisztből több kenyeret sütni, mint 138-140 kilogramot. De még így is nagyon szép haszoneredményt lehet elérni a 30 filléres ár mellett.

Ennyit óhajtottam csak megjegyezni a kalkulációra a fogyasztók szempontjából.

Egy Rákóczi utcai lakos.

SPORT

Új centerhallot szerződtetett a Bocskai

A Bocskai centerhalfválsága végre a tizenkettedik órában megoldást nyert. Tegnap Herczog Edvin, a Bocskai fővárosi képviselője értesítette a klub elnökségét, hogy sikerült leszerződtetni Gyulay Istvánt, aki a Bocskai felvidéki turáján már sikerrel szerepelt is. Gyulay István a budapesti VIII. kerületi Move sportegyletnek volt a játékos, azelőtt pedig a BSE-ben szerepelt.

A fiatal tehetséges játékos már régen kiszemelte több fővárosi egyesület és a Bocskai fővárosi vezetőjének jó meglátásán mulott, hogy sikerült megszerezni. Gyulayt a Bocskai játékosai

is szívesen fogadták maguk közé és így minden remény meg van rá, hogy a különben jó játékerőt képviselő és fejlődő képes játékos, ha feledtetni nem is, pótolni fogja tudni Mórét. Gyulay a tréningen és a próbamekőzéseken is biztató formát árult el és nagyon valószínű az, hogy a megfelelő irányítás mellett a legtehetségesebb centerhalfok között fog helyet foglalni.

A Bocskai tehát most már teljesen kompletten és a siker minden reményével veheti fel a küzdelmet vasárnap az Újpest ellen.

KÖZGAZDASÁG

Emelkedő árak a gabonátözsdén

A terménytözsdén megszilárdult az irányzat, azonban az áralakulás egyenletlen volt, mert míg a tengerentúli gabonapiacok kedvezőbb jelentése nyomán a gabonák emelkedtek, addig az új tengeri ára az országos esőzés következtében tovább gyengült. A gabona piac irányzatának megjavulásához nagy mértékben hozzájárult az a hír, hogy a svájci export ügyében folytatott tárgyalások eredménnyel bevégeződtek. A határidőüzlethez élelnek áringadozás után az októberi buza 14 fillérrel drágult, ezzel szemben a márciusi buza ára csak 4 fillérrel emelkedett.

A készáru piacon az irányzat a határidőüzlethez igazodott és barátságosabb hangulat mellett mérsékelt emelkedő árak kerültek felszínre, a forgalom

azonban csak közepes volt.

Határidőüzlet: Buza októberre 8.33-34, 9.38-40. Rozs októberre 5.22-24, márciusra 6.07-09. Tengeri szeptemberre 7.05-10, májusra 7.54-55.

Készáruüzlet: Buza: tisztai 77 kg 8.20-8.40, 78 kg 8.30-8.50, 79 kg 8.40-8.60, 80 kg 8.50-8.70, felsőtiszai 77 kg 7.85-8.00, 78 kg 7.95-8.10, 79 kg 8.05-8.20, 80 kg 8.15-8.30. Rozs 4.65-4.75, egyéb rozs 4.65-4.75, tak. árpa I. 6.40-6.60, tak. árpa II. 6.25-6.35, sörárpa 7.75-9.00, zab I. 7.00-7.10, zab II. 6.80-6.90, tengeri 6.80-6.90, korpa 4.75-4.85.

A készáruvásáron buza 5-10, rozs 5 fillérrel drágább, zab nem változott, tengeri 15-20, árpa 10-25, liszt 50-100 és korpa 5 fillérrel olcsóbb.

CSIKAGÓI ZARLAT

Buza szeptemberre 88 és fél (87 és háromnegyed), decemberre 91 és hétnyolcad (91 és egyenolcad), májusra 95 és háromnegyed (95 és egyenegyed), irányzat tartott. Tengeri szeptemberre 52 és háromnyolcad (52 és hétnyolcad), decemberre 57 (57 és ötnyolcad), májusra 62 és háromnyolcad (62 és háromnegyed), irányzat alig tartott. Zab szeptemberre 35 egyenegyed (36 és háromnegyed), decemberre 40 és egyenegyed (39 és háromnegyed), májusra 43 és egyenolcad (42 és fél), irányzat tartott. Rózsa szeptemberre 70 és hétnyolcad (66 és háromnegyed), decemberre 76 és háromnegyed (72 és egyenegyed), májusra 82 és fél (77 és ötnyolcad), irányzat szilárd.

Az István-malom ismét tárol búzát

Számos oldalról hangoztatott kívánságnak megfelelően az István malom igazgatósága elhatározta, hogy az idén is elfogad búzát tárolásra.

A feltételek megtudhatók a malom terményosztályában (telefon 20-40) Szilágyi bevásárlótól.

DEBRECENI ALLATVÁSAR

A keddi lóvásáron élénk felhajtás mellett élénk érdeklődés volt, így az árak is emelkedő tendenciát mutattak. Jóminőségű kocsi 200—250 pengő, közepes 140 pengőtől, silány pedig 60 pengőtől felfelé kelt.

A szarvasmarhavásáron közepes volt a felhajtás, érdeklődők is akadtak, de

vétel nem igen történt. Szopós borjú élősúlyban 45—56 fillér, vágómarha 28—36 fillére, fejős tehén iránt erős kereslet mutatkozott. Ára minőség szerint 12—160 pengőig emelkedett. Jármos ökör páronként 350—560 pengőért kelt.

ARVERÉS.

Elárverezek Debrecenben Csapó u. 10. sz. alatt 1933 augusztus 23-án délelőtt fél 11 órakor 1210 pengőre becsült ingóságokat, u. m.: butorok. Debrecen, 1933 július 17-én.

Rápolthy János,
kir. bir. végrehajtó.

HIRDETMEY.

Több esetben előfordult, hogy egyes gazdák a gazdasági cselédek szegődmé-

nyes földjeit a gazdaság átlagos minőségének nem megfelelő területén jelölik ki és azokat nem jól megművelve adják át.

Utalással az 1907. évi XLV. t.-c. 26. §-ára a gazdasági cselédek szociális érdekeinek megóvása céljából, — felhívom az érdekelteket munkaadók figyelmét arra, hogy a szegődményes földet a gazda kellő időben, vetésgorgója szerint olyan területen köteles kijelölni, mely a gazdaságban hasonló termény alá szánt többi földje átlagos minőségének megfelelő. Továbbá, hogy az említett törvényszakasz értelmében a gazda a szegődményes földet, ha azt a szerződés szerint megművelve köteles átadni, olyan jól megművelve tartozik átadni, amilyen jól ezen a vidéken a hasonló termény alá szánt földeket megművelni szokás.

Polgármester.

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88
szám
nyújt felvilágosítást.

APRÓHIRDETÉSEK

Hirdetési ügyekben
TELEFONON 27—88
szám
nyújt felvilágosítást.

As apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűből álló, valamint levelezési, házassági apróhirdetések és a kezdőszavak díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadóhivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban. Debrecen, József királyi herceg ucca 1. szám (Bika-bérház) tudhatók meg.

Levelezés

Lacika és Zsuzsika, Pistike és Katóka jó bizonyítványt Springer bácsi könyvesboltja tankönyvei után kaptak. 1598. 10. 1.

Tankönyvek.

cégenyek, külföldi bélyeg vétele, eladása, levélpapír különlegességek, 10 papír, 10 boríték 50 filléres egységár. Springer papír, fotóképek szaküzletében. Ferenc József út 38. 1598. 10. 1.

Hölgyeim!

Azon híresztelés, hogy a kiszolgálás nálam a legdrágább, nem való, mert áram: mosás-ondolálás 1.40. tartós hullám 8 P-től. Ramminger hölgyfodrász, Szent Anna 12. 1900. 9. 6-ig.

Alkalmazást nyer nő

Fűző mindenek, ki tanyán már hosszabb ideig volt, éves jó bizonyítványokkal felvétetik. — Jelentkezés Arany János u. 48. Reggel 8-tól. 769

Kifutóleányt

megbízhatót azonnalra felveszek. Klór, Gázgáz 4. 833

Önállóan

dolgozó kisasszonyt keres „Arany” kalapszalom. Sac u. 4. 835

Egy

hölgyfodrász kisasszony fix fizetéssel felvétetik. Kinizsi 49. Mészáros. 840

Alkalmazást keres nő

Jó bizonyítványokkal rendelkező háztartásnő ajánlkozik. Nap u. 25. sz. 832

Alkalmazást nyer férfi

Fodrásztanuló lehetőleg középiskolával, felvételre jelentkezzen Balogh fodrászüzletében. Nyugati u. 16. 824

Ajánlat

Sparherdek kutszivatnyok és alkatrészek, plattok legolcsóbban. Ócskavasakat legmagasabb árban vásárolok Fischer, Csapó 89. Telefon 28—59. 1851. 12. 1.

Gladiátor

borotvapengék 12- és húszfilléres árban kintinó svéd acélból Papp illatszertárban. Csapó u. ötvenvele. 836. 9. 15.

Eltörött

díszlámpák, nippel, porcellánok, vázák ragasztását olesón, szakszerűen vállalja Bárány rádióház, Szent Anna 1. Rádió, csillárok, jég-szekrények hámulatos olesón. 1648. 9. 2.

Tükrök,

üvegesizolások, foncsorozások, üvegezők — Sipkovitsnál Nagyvárad ucca 15. Telefon 23-56. 1316. 8. 30.

Mindenkinek

tudnia kell! Csapó 8. szám alatt ujonnan be rendezve női kabát, ruha és cipő áruház nyílt, szükségletét legolcsóbban szerezheti be. Mátyás Pál. Rózsá-áruház volt alkalmazottja. 1898. 9. 6-ig.

Tejszeparátorok

kerti lécek, fürdőkádak, nyugágyok, mézbödönök, műlépek, akváriumok Nagy vasüzletében, Csapó forduló. 555

Gomblyukaszt

gépen olesón vállal mindenféle fehérneműkbe Csillag fehérneműüzem. Széchenyi u. 5. 802

Autó

és motorkerékpár gumik felülevezése 48 óra alatt és javítások garanciával készülnek. Tóth gumüzem. Rákosi Jenő ucca 5. Telefon: 17—05. 815. 9. 22.

Új téglá

nagyobb mennyiségben is és egység építési anyagok, gömbfák, pallódeszkák, gépek, szerszámok, traktor hat pótkocsival jutányos áron eladók. Egyetemi központiponti épület építési irodánál. Telefon 24-00. 783

Oktatás

Naményi

Gyors- és Gépíróiskolában szakszerű, olesó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Állanérvényes bizonyítvány. — Róthházi u. 9. 12. 9. 6.

Diákokat keres teljes ellátásra.

Teljes ellátásra elfogad özevgy úrinő intézetbe járó leánykát. Zöldfa u. 1. 1824. 8. 25.

Ellátás.

Két középiskolás úrigyermeket, teljes ellátásra felveszek. Csapó 86. Szabó. 827

Két

I. v. II. középiskolás fiút teljes ellátásra elvállalok. Kollégium mellett. Rothermere u. 23. I a. 825

Élelmiszer, ital

Kintinó borok érkeztek a közkedvelt Dobó lerakáiba. Mészáros tér 7. 836

TEVAJ

pasztörözött tejből. Hosszú készült, mindig friss, igen jóízű. 10 de esomagolásban 28 fillérért ismét kapható a kiadóhivatal pénztárnál. 898

Deutsch Lajos

valamint Deutsch Albert és fia üzletekben naponta friss teavaj kapható. Kilogrammja 2.60 pengőért. 470. 8. 20.

Eladó

uradalmi fajdinye — több vagonnyi Nagyerdőnél. juhokat legelőre keresek. Széchenyi 6. Hirlapiroda. 834

Kereslet

Traktoros

uséplőmre azonnali — cséplést keresek. Cím a kiadóban. 776

Kényszerkölesönt

Nemzeti Bank részvényét még veszek. Hétholdas tanya kiadó. Miklós u. 13. szám. 830

Bútor

Eladó olesón kisebb házbútorok, kőmóvesszerszám, kevés állászerzőláddal, Garay u. 15. 1530

Kiadó lakás két szobás

Kiadó két nagy uccai előszobás lakás verandával, azonnal elfoglalható. — Kassai út 19. 818

Kiadó

utcai lakás 2 szoba, és konyha, kamara. Vörösmartny u. 11. 829

Kétszobás,

gerendás nagy lakás olesón kiadó. Erzsébet u. 26. szám. Értekezni: Széchenyi u. 31., II-ik keresztfőület. 820

Két

nagy szoba kiadó. Szt. Anna utca 14. sz. 837

Kiadó lakás három szobás

Komlóssy ut 4-b. számú háromszobás és teljes komfortos lakás kiadó november hó 1-ére. 826

Három szoba, fürdőszobás lakás nov. 1-ére kiadó. Megtekint. hető délelőtt 11—12-ig, délután 3—5. Simonffy 17. Értekezni: Percel cukrászda. 828

Három,

esetleg 4 szobás, komfortos utcai lakás kétszobás udvari kiadó — azonnal vagy novemberre. Péterfia 42. 823

Kiadó lakás nagyobb

Kertes ház négy szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel álló lakással a város legszebb helyén november 1-re kiadó. Értekezni dr. Fényes ügyvédi irodában. Telefon: 34—23. 3. vv.

Négy szobás

utcai fürdőszobás lakás a Törvényszék mellett november 1-ére kiadó. Kiss cukrászda, Battványi utca 26. 838

Kiadó

emeleti 4 szobás uccai lakás nov. 1-re. Kossuth ucca 20. 820

Ingóságvétele

Zálogéculát mindenféle használt ingóságokat legmagasabb áron vesz, hívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó u. 14. 1957. 8. 10.

Ingóság eladás

Könyvszekrények ebédlőszék, előszoba és nriszoba szekrények, hálószobák, hentesek, matracok, szőnyegek, írógépek, varrógépek, betegelő koscsik antik órák igen olesó áron elárusítottak az országközvetítőben. 834. 8. 20.

Eladó

cserép, téglá, ajtók, ablakok, faanyagok. Piac u. 5. alatt. 831

Dinamó

30 amperes, 1500 literes víztartányú jutányosan eladók. Kovács Gyula. Széchenyi ucca 8. 814

Atadó üzlet, vendéglő

Forgalmas helyen italmérés jogfolytonossággal átadó. Cím a kiadóban. 841

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség (jelenleg italmérés) kiadó nov. 1-ére Csapó u. 10. sz. alatt. Értekezni az udvari lakásban. 799

Gazdasági termények

Rózsa és zab kaphatók termelőnél. — Domokos Lajos u. 6. Vénkert. 1111

Eladó ház

Eladó Vendég u. 14. sz. ház. 822

Földbérlet

23 holdas tanyás birtok a Nagy-cserén kiadó. Értekezni: Dézsi András u. 20. 821

Fanesikán

kiadó 18 hold tanyával, kaszálási, legeltetési — joggal. — Értekezni: Eötvös 80. 839

Felelős szerkesztő:

PÁLFY JÓZSEF
A Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt. kiadása.